

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM — KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Brassóban egy hóra 70 lej
negyedévre 190, félévre 360, egy évre 680 és 10 lej kézbesítési
díj. — Vidékre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, félévre 720, egész évre 1400 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

HIRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI-
CITÉ RADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1., vagy annak
fiókjai vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóba
küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók

Teljes egy hónapi

vakációt élveznek megint a képviselő és szenátor urak. Sőt a miniszter urak is. Teljes egy hónapi vakációt. Persze a karácsonyi ünnepek fáradozásait ki kell pihenniök szegényeknek. És talán az orszagra is ráfér, hogy egy hónapig ne halljon, ne tudjon erről a parlamentről.

Az ősz óta lezajlott ülésszak vajmi kevés jót produkált. A költségvetést egy kettőre elintézték, de ebből a vetésből aligha sarjad termés. Nem terem ott fű, ahol Brătianuék gazdasági politikája robbog keresztül. Gabona még kevésbbé terem és a lisztet máris hallatlan áron árulják. Mégis csak szegény, ha egy cipésznek rongyos a lábbelije, a szabónak rongyos a ruhája, az asztalosnak törtlábú dülékeny a butora, s egy buzatermő országnak üres a magtára, drága a kenyere. Am erről maga az ország nem tehet, ő úgy aratott, ahogy akormány vetett.

Aztán az a rendtörvény, ami nem csinál rendet! Milyen nagyra van vele a liberális sajtó, mialatt az egyetemű városokban zavargást zavargás követett és a főiskoláknak is hamar és hosszú vakációt kellett adni, hogy valahogy nagyon meg ne csufolják a rendtörvényt.

A parlamentnek talán nem éppen csak törvénygyárnak és szónokló gépezetnek kell lennie, hanem valamivel különböznek ezeknél: a közéletre és közszellemre is jótékonyan, mérséklően, a jog és szabadság erejével ható alkotmányos fórumnak.

A dési választás kifordította a liberális kormányzás lelkét; visszaélés, urnaeroszak nélkül nem tud már hűveket, harcosokat szerezni az országban. Sőt azokkal sem tud már. Ahol magával a néppel találkozik szemközt, ahol a tömeg hangulatát sem jelszavakkal, sem pénzzel, sem ravaszsággal, sem hatalmi erővel nem lehet befolyásolni, ott a kormány elvesztette a játékot; nincs egy fia megbízható támasza sem. A közvélemény már torkig van a mostani uralommal, s ezt már nemcsak nem titkolja, hanem haragosan és parancsolóan dokumentálja is.

Persze az ellenzéki pártok ezt a nyilvánvaló közérzést sem tudják kedvezően kihasználni. Csak egy alkalmi ősz szefogás, egy alkalmi koncentrált támadás a kormány ellen és azon nyomban összeomlanék a többségi párt egész Golemafkotmánya. Múndjárt kiderülne, mennyire mechanikus, lélektelen és lelketlen tákolmány az egész, s milyen hiábavaló volt a fizikai nagyságot többre taksálni a valódi értékénél.

Talán a hosszú karácsonyi szünet meghozza amaz egészséges program kifejeződését, amelyet az országos néppárt vezére proklamált a napokban: az ellenzék valamennyi árnyalatának demokratikus közületbe való szervezkedését. Egy ilyenbe, nemzeti jellegű és követelményeik fenntartásával még Románia nem román népei is belekapcsolódhatnak, hiszen a valódi demokrácia egyet jelent a teljes jogegyenlőséggel, a közszabadság uralmával, a munka és polgári öntudat érvényesülésével. Egyebet pedig mi sem akarunk. De ezt aztán mindeneknél jobban akarjuk, mivel hiányát mindeneknél jobban érezzük.

Egy teljes hónapi karácsonyi szünet! Ha legalább bölcs elmélkedésre, az

az ország bajainak helyes és diagnosztikájára és údvos reformok előkészítésére használnák föl! De majd új módjait fogják kieszelni az ellenzéki erők kimerítésének, a nemzeti kisebbségek megnyomorításának, a társadalmi és gazdasági viszonyok elvadításának.

Pedig éppen ideje, hogy az ország állandó rendhez, nyugalomhoz és összhanghoz jusson, s a parlament vissza-

nyerje természetes súlyát, munkaalkalmát és hivatását. Semmi sem könnyebb mint hosszú vakációt tartani, de ez a pihenés rendszerint a hatalom kényét és kényelmét szolgálja, anélkül, hogy az állam érdekét is szolgálná. Egyébként ennek a kormánynak és ennek a többségnek olyan hosszú szünetet kellene tartania, hogy ne is legyen vége. És nekik mindenestre legyen végük.

Trockijt meggyilkolták

Lázadás az orosz hadseregben — A volt hadügyi népbiztos hívei a Zinovjev-féle triumvirátus eltávolítását követelik

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Chisinauból hivatalosan érkezett hírek szerint ottani magas katonai körök Oroszországból azt a feltétlenül megbízható értesülést kapták, hogy Trockij, volt hadügyi népbiztos vasárnap este, amikor Krimea felé utazott, meggyilkolták. A gyilkosságot a Zinovjev vezetése alatt álló triumvirátus emberei követték el. Tudvalevő, hogy a triumvirátus volt az, amely eltávolította helyéről Trockijt, s most, hogy Trockij hívei megmozdultak vezetőjükért, jónak látták eltenni a láb alól.

Ugyanez a hírforrás jelenti azt is, hogy a gyilkosság híre nyomán a hadseregben lázadás tört ki s Trockij hívei a Zinovjev-féle triumvirátus azonnali eltávolítását követelik.

Hivatalos helyen a Chisinauból érkezett híreknek teljes hitelt adnak.

Készen áll a román-bolgár-jugoszláv antibolsevik szerződés

Cankoff bolgár miniszterelnök Bukarestbe érkezett — A miniszterelnökök Ferdinánd király holnap kihallgatáson fogadják

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Cankoff bolgár miniszterelnök balkáni útján ma délelőtti tizenegy órakor Bukarestbe érkezett. Az északi pálya udvaron Duca külügyminiszter, valamint a külügyminisztérium több magasrangú hivatalnokai fogadták Cankoffot.

Miután Belgrádból olyan hírek érkeztek, hogy az ottani lakosság a bolgár miniszterelnököt ellenségesen fogadta, sőt merényletet is terveztek ellene, a bukaresti hatóságok szigorú intézkedéseket léptettek életbe, hogy minden esetleges tüntetésnek elejét vegyék.

Pontban tizenegy órakor érkezett be az északi pályaudvarra a vonat, amely Cankoffot hozta. A bolgár miniszterelnök kíséretében voltak Minko miniszterelnökségi vezérigazgató, Alpinoff, irattári igazgató, Leshatky magántitkár és Georchieff újságíró.

Cankoffot Duca külügyminiszter néhány szóval üdvözölte, majd bemutatta a jelenlevőket, akik azután a miniszterelnököt automobílokon a Athene-Pallace szállodába kísérték.

A látogatás programja

Délben egy órakor Brătianu Jonel miniszterelnök Cankoff tiszteletére a Cap sában intim reggelit adott. Délután három órakor a bukaresti bolgár templomban fogadta Cankoff az itteni bolgár kolónia tagjait, majd délután öt órakor következett a program legfontosabb pontja: Brătianu miniszterelnök lakásán fogadta Cankoffot és Ducát, ahol hivatalos kérdésekről tárgyaltak.

A tárgyalásról hivatalos jelentést nem adtak ki.

Este nyolc órakor díszbéd volt a külügyminisztériumban.

Holnap Színájába utazik Cankoff

Cankoff miniszterelnök holnap reggel auto-vagonon Színájába utazik, ahol Ferdinánd király kihallgatáson fogadja. Kihallgatás után azonnal visszatér Bukarestbe, ahol még a szerdai napot is eltölti, s valószínűleg szerdán este utazik vissza Szófiába.

Cankoff nem ad interjút

Természetes, hogy az újságírók minden lehető alkalmat felhasználtak arra, hogy a bolgár miniszterelnöktől interjút kapjanak, főként a készülő antibolsevista hármasként balkáni szövetségről. Cankoff azonban rideg maradt, nem volt hajlandó nyilatkozni, s a nála kopogtató újságíróknak megüzentette, hogy esetleg a holnapi nap folyamán együttesen fogadják a bukaresti sajtó képviselőit s ismertetni fogja utazásának célját.

Elkészült az antibolseviki szerződés

Szófiából érkezett jelentés szerint ottani politikai és kormánykörökben megvan az egyetértés arról, hogy az antibolseviki szerződés jugoszlávia, Románia és Bulgária között már hetek óta készen áll. Cankoff miniszterelnök belgrádi és bukaresti útja már csak azt a célt szolgálja, hogy a szerződést aláírja.

A lej Zürichben
zárlatkor 2.65

Franciaország tovább erőszakoskodik

A német hadügyminiszter erőiesen megcáfolja az erőszakolt francia vádakat — Bünvádi eljárást indítottak az ország biztonságának veszélyeztetése miatt az Eclair ellen

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kölni zóna kiürítésének kérdése igen komolytá tette a helyzetet. A berlini lapok párisi tudósítóinak meggyező jelentései szerint

a helyzet jóformán menthetetlen, s a francia-német kompromisszum létrehozása teljesen lehetetlen.

Teljes az egyetértés!

A Havas ügynökség egyik jelentése szerint a nagykövetek értekezlete ma délelőtti összejövetelén megállapította, hogy az angol, olasz, belga, japán és francia kormányok között

teljes az egyetértés a kölni zóna kiürítésének elhalasztására nézve.

Majd megállapították azt a módot, ahogyan erről Németországot értesíteni fogják, s már meg is kezdték annak a jegyzéknek az elkészítését, amelyet a szövetséges kormányok ez ügyben még január tizedike előtt Németországhoz intéznek. A jegyzék végleges szövegét az értekezlet kedden állapítja meg, s annak alapja az a megállapítás lesz, hogy a német birodalom a leigyezerzéssel kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítése körül flagrans mulasztásokat követett el.

Az ellenőrző bizottság minden puskát ismer

Gessler hadügyminiszter a Berliner Tagblatt munkatársa előtt nyilatkozott a leigyezerzésről és a kölni területsáv kiürítésének kérdéséről.

— A francia sajtó — mondotta — úgy viselkedik, mintha csakugyan egész sor rendkívüli súlyos vétséget állapítottak volna meg. A sajtó egyik egészen általános állítása az, hogy Németország az ellenőrzés megakadályozására törekszik. Ezzel szemben le kell szegyezni: csaknem ezernyolcszáz ellenőrzési látogatás történt, s az ellenőrző bizottságnak el kellett ismernie, hogy minden épületbe, minden kaszárnyába és minden gyárba bejutott.

— Azután egészen általánosságban azt állították, hogy Németországban titkos fegyvertárakat fedeztek fel. A valóság az, hogy a bizottság semmi jelentékeny felfedezést nem tett, hiszen a bizottság mondhatnám,

minden gyárat, minden puskát és minden szerszámot ismer

Románia, az irigylésreméltó ország

Mi mindent ír Duca külügyminiszter a Neue Freie Presse karácsonyi számában?

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A Neue Freie Presse karácsonyi számában megszólaltatta az európai államoknak egy-egy, többnyire uralmon levő államférfiát, amelyben ezek az államférfiak levonták országukra nézve az elmúlt év politikai tanulságait és megadták politikájuk jövő irányát. A román államférfi, aki Romániáról nyilatkozott — Duca külügyminiszter volt. Hozzászokhattunk ahhoz, hogy ha liberális politikus nyilatkozik, úgy a dicsekvésnek és az öntömjenzésnek se vége, se hossza, s így Ducától sem várhattunk egyebet. Mégis, amivel a külügyminiszter a bécsi lap útján a világ közvéleménye elé mer lépni, arra a sok liberális dicshimnusz után sem voltunk elkészülve.

Az aránylag rövid cikk eléggé csöndes hangon kezdődik. Megállapítja, hogy az elmúlt évben sikerült Romániának nemcsak a nagy ántánttal, hanem a többi államokkal is szoros barátságot teremteni. Egyedül Oroszország az, amely felé nem történhetett közeledés és pedig azért, mert a szovjet nem ismeri el Románia jelenlegi határait. Pedig Romániában a bécsi tanácskozások idején meg volt a jó szándék a közeledésre.

Majd a gazdasági és pénzügyi kérdésekre térve át megállapítja Duca cikke, hogy a három éves liberális takarékoskodásnak most kezdenek mutatkozni a gyümölcsei. A pénz értéke emelkedő tendenciát mutat, a pénzhány napról-napra enyhül, s a lezajlott pénzhány sem az egészségtelen gazdasági helyzetnek volt a következménye, hanem csak kisérő jelensége az ujjáépítés folyamatának.

Ezzel akár be is fejezhette volna Duca a

és nem állitana ki magáról valami fényes bizonyítványt, ha azt mondaná, hogy öt évi levekenysége után, amikor már minden elképzelhető vizsgálatot végrehajtott, Németországban még mindig elképzelhető volna a titkos fegyvergyártás.

Sok ezer ágyú és gépfegyver

Ezzel a nagyon érdekes miniszteri megnyilatkozással szemben a Havas ügynökség közli, hogy a december huszonharmadikán megtartott váratlan vizsgálatkor a berlini és Karlsruhei ipartelepeken az ellenőrző bizottság egyik tisztje szekrényekben sok ezer ágyú és gépfegyveralkatrészt fedezett fel. Allitól

harmincezer ágyú, puska és gépfegyver alkatrészeiről van szó

A franciák még áprilisban sem akarnak üríteni

A Soir szerint az angol közvélemény egyrésze követeli, hogy a kölni zóna kiürítésének határidejét már most pontosan állapítsák meg, s új határidőként április elsejét ajánlották. A francia kormány a javaslatot határozottan visszautasította.

Bírói eljárás az Eclair ellen

Az Eclair című tulzó sovínista lap részleteket közölt Nolett tábornok, jelenlegi hadügyminiszternek, a németországi ellenőrző bizottság régebbi elnökének, egyik jelentéséből, amelyben a német hadsereg ujjászervezését és háboru előtti létszámra való emelését állapítja meg.

Az igazságügyminiszter Nollet kérésére büntető eljárást indított az Eclair ellen az ország biztonságát veszélyeztető okmányok közzététele miatt. A bírói eljárás megindítása ellen több lap nyomatékosan tiltakozik, míg az Eclair hangoztatja, hogy a szóbanforgó okmány, amely számos újságíró és képviselő kezén is megfordult, hat hónap óta van birtokában.

A sajtószindikátus Herriothoz tiltakozó iratot intézett, a miniszterelnök azonban kijelentette, hogy a kormány ilyen indiszkréciók miatt több ízben kellemetlen helyzetbe került. A tegnapi közölt okmány különösen bizalmas jellegű, s a szövetségesek hozzájárulása nélkül nem volt nyilvánosságra hozható.

cikket, de a külügyminiszter még valami egészen újat akart mondani, olyat, ami még liberális szájból is szokatlan, s cikket a következőképen fejezte be:

— Az utóbbi éveknek oly nehéz pénzügyi és gazdasági nehézségei után alig is képzelhető, hogy a javulás azonnal tökéletes legyen, de minden pártatlan szemlélő megállapíthatja, hogy jelentős lépést tettünk előre és Romániát három év megerőltetett munkája nyomán kisarjadt hatalmas előrehaladásért igen sok ország megirigyelheti.

Ugy tudjuk, cikke nyomán kiváló külügyérünk löbb irigylődő táviratot kapott. Elsőnek Albánia jelentkezett azzal, hogy önmagát Ducát irigylő tőlünk.

Egész Angolországban óriási viharok dühöngenek

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egész angol partvidéken napok óta óriási vihar dühög. A Themze kilépett medréből, s a víz néhány várost teljesen elborított.

A mai minisztertanács

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtti tizenegy órakor a földművelési miniszter lakásán minisztertanács volt, amelyen a lapunk más helyén ismertetett közellátási kérdések tárgyalása után Duca külügyminiszter jelentette, hogy Cankoff bulgár miniszterelnök Bukaresbe érkezett. Tatarescu pedig rövid jelentést tett a kommunista letartóztatásokról. E két jelentés tárgyalását azonban a kormány a holnap délután négy órakor megtartandó minisztertanácsra halasztotta.

Norvég publicista a magyarokról

Tapasztalatok egy erdélyi köruton

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Krisztiániából, Norvégia fővárosából a magyarság iránt nagyon rokonszenves megnyilatkozás hírt kapjuk. Egy magyar újság író, akit a norvég sajtó képviselői a legszívesebben fogadtak, Hans Lödruppal, a legnagyobb norvég lap szerkesztőjével érdekes beszélgetést folytatott.

— Tudja, mondta Lödrup — a budapesti és azután az erdélyi lapok európai körutazásomnak legkedvesebb emlékei maradnak. A ci sorozatomban őszintén leírtam mindent amit saját magam tapasztaltam Erdélyben az erdélyi magyarok elnyomatásáról, és nem bántam meg, hogy a krisztiániai román fő konzul hosszú nyilatkozatokban tiltakozott állításaim ellen. Furcsa, hogy a román főkonzul Krisztiániában jobban tudja, hogy mi történik Erdélyben, mint én, aki két hetet töltöttem ott. Cikkeimben különben is azt hirdetem, hogy az igazságot nem lehet elnyomni sem üres tiltakozással, sem ravaszsággal, sem erőszakkal. Különben ezt hirdetem legújabb könyveimben is.

Azzal átnyújtott egy szürkefeleles vaskos könyvet, melynek címe »Efter kriget« (A háboru után). Alapozva a könyvet, láthattam, hogy fejtegetéseket tartalmaz a világháboru után olyan szerencsétlenül és lelkiismeretlenül összeszabdalt Közép Európáról.

Az újságíró megakart Lödrupot interjúolni a norvég belpolitikáról, de erősen tiltakozott.

— Tudja, ne beszéljünk most politikáról. Beszéljünk inkább Magyarországról, a magyar irodalomról, a magyar művészetéről és az erdélyi székelyekről.

Es azzal tényleg csak Erdélyről, a székelyekről, a magyarokról kezdtünk beszélni. Megható volt látni azt a vaskos komoly norvég politikai író, midőn lelkesedve, kipirulva beszélt a csikszeredei élményeiről, Székelyudvarhelyről. Látszott szavaiból, hogy a magyarok igaz ügye iránti rokonszenve Norvégiában nem üres szólam.

Letartóztatták a romániai kommunistapárt vezéreit

Alexandru Dobrogeanu Gherea, Marcel Pauker és Anna Pauker az ügyészség fogházában

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Annak a hajszának a során, a melyet a romániai hatóságok hetek óta folytatnak minden képzelt és valódi kommunista ellen, a bukaresti szigurancának sikerült tegnap jó fogást csinálnia. A romániai kommunista párt vezetői, névszerint Alexandru Dobrogeanu-Gherea, Pauker Marcell és Pauker Anna tegnap este a hatóságok kezébe kerültek, éveken át tartó bujkálás után.

A letartóztatás meglehetősen romantikus körülmények között történt, melyből nem hiányzott az álnév, az álbajusz, az álszakáll, de még a fekete pápaszem sem.

A romániai kommunizmus fővezérének Dobrogeanu Ghereát a Sirada Imprimeriei harminchat számú házában fűleték le. Álszakált, álbajuszt, fekete szemüveget viselt s itt lákott Davidescu Anton álnéven már hónapok óta. Ugyancsak itt sikerült letartóztatni Pauker Annát és Pauker Marcellt is, aki Dobrogeanuval ellenében reberetváltatta bajuszt és szakállát, hogy így tegye felismerhetetlenné magát. Az ő álnéve Jacob Friedmann volt.

Dobrogeanuiban azért csinált jó fogást a rendőrség, mert a kommunista vezért egy előbbi kommunista perben a hadbíróság már is contumaciám tíz évi elzárásra ítélte, míg most azzal vádolják, hogy ő volt a szerzője azoknak a plakátoknak és röpecéduláknak, amelyeket a legutóbb az ország minden részében terjesztettek. A Pauker elleni vádak korábbi keletűek: ellene ama cikke ellen folyik az eljárás, amelyekben arról írt, hogy Besszarabia jogosan illeti meg Oroszországot.

Mindhármukat még a mai napon az ügyészségre vitték és holnap Jilavába szállítják.

Fel akarják osztani Albániát?

Fannoli Olaszországba érkezett — Olaszország, Jugoszlávia és Görögország tárgyalásai — A felkelők elfoglalták Valonát

ROMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Tribuna Bariból érkezett jelentés alapján közli, hogy Fannoli albán miniszterelnök a kormány tagjaival és több száz sebesülttel odaérkezett. A kormánycsapatok — a partraszállott sebesültek bementése szerint — teljesen reménytelenül harcolnak, s a felkelők győzelme végleges.

A kormány újabb ellenállást meg sem kísérel. Az albán forradalom kitörésének előzményeiről, valamint Jugoszláviának a forradalomban viselt szerepéről most érdekes leleplezéseket közöl a Londonban megjelenő Chicago Tribune. A jelentés annál érdekesebb, és annál megbízhatóbb, mert Belgrádból jön, többé-kevésbé félhivatalosan s nem kevesebbet árul el, mint hogy

Jugoszlávia, Olaszország és Görögország Albánia egész területét fel akarják osztani egymásközt.

Az érdekes jelentés szerint Jugoszlávia csak angol intervencióra szüntette be az albán felkelés támogatását. Olaszország tartózkodó magatartását pedig megmagyarázza az a tény, hogy Jugoszlávia, Olaszország és Görögország már hónapokkal ezelőtt titkos meg egyezést kötött Albánia felosztására nézve. Az angol intervenció oka pedig az, hogy Albániában angol petroleumtársaságok fontos koncessziókkal voltak érdekelve.

BELGRAD. Az albán felkelők ma elfoglalták Valonát.

Jorga Miklós harcias nyilatkozata a Brassói Lapok számára Magyarországra, Oroszországra és a dunai államok konföderációja ellen

Elismeri a kisebbségek történelmi és természetes jogait — A román belpolitika a király kezében van

Jorga Miklós, a románok egyik legkiválóbb politikusa és Európaszerte elismert historikusa az utóbbi időben ismét ten exponálta magát az erdélyi kisebbségek, elsősorban a magyarok érdekében. Jorga, aki a háború előtt avval az általa felállított, de tudományosan mind máig be nem bizonyított tétellel agitált Magyarországra, hogy a székelyek tulajdonképpen elmagyarosodott románok, az utolsó években ellenzékbe szorult, a román kormányhatalommal szemben és általában az a feltevés uralkodik, hogy Jorga képviseli azt az irányzatot Romániában, amely belátta a multak tévedéseit és likvidálni akarja a gyűlölet politikáját. Azok a nyilatkozatok azonban, amelyek Jorga professzor a Brassói Lapok munkatársának a Brassói Lapok karácsonyi száma részére írásban tett, alkalmasak arra, hogy ezt a hitet megdőntsék, mivel az összes felvetett kérdések közül egyedül a kisebbségek ügyében adott olyan választ, amely ellentétben áll a kormánypárti román politikusok felfogásával.

— Hogyan ítéli meg Excellenciád a román belpolitika kilátásait? — hangzott első kérdésünk.

— Erre a kérdésre — felelte Jorga — nem válaszolhatok, mivel minden a király elhatározásától függ.

— Milyen külpolitikát követel Románia számára?

— Románia egyes-egyedül csak olyan külpolitikát követhet, amely lehetővé teszi számára nemzeti missziójának betöltését.

Jorga válasza ugyan nyíltan a kiséntente igazolását tartalmazza magában, mégis szükségesnek tartottuk a következő kérdés feltevését:

— Hogyan ítéli meg a kiséntente jövőjét?

— Amíg Magyarország a középkori apostoli királyság visszaállítására törekszik, addig a kiséntente létjogosultsága nem lehet vitás. Minden esetben igen nehéz ítéletet mondani más államok ügyeiről.

— Van-e valami mondanivalója Excellenciádnek hazájának viszonyáról Magyarországgal és Oroszországgal?

— Ugy Magyarországgal, mint Oroszországgal a legösszetettebbben törekedünk a jó viszonyra, úgy látjuk, azonban, hogy ez a két állam egyáltalán nem kívánja ezt.

— Hogyan vélekedik a kisebbségek jogairól?

— A történelmi kisebbségeknek természetesen joguk mellett olyan joguk is vannak, amely a multban gyökeresnek. Ugy azokat, mint ezeket teljesen elismerem.

— Az utóbbi időben sokat beszélnek

a dunai államok konföderációjáról. Mit tart erről?

— A tervbe vett dunai konföderáció olyan államokból alakulna, amelyek nem tudnánk elviselni, — hangzott Jorga professzor válasza utolsó kérdésünkre, amiből kitűnik az, hogy a dunai államok konföderációját Magyarország és Bulgária miatt nem akarja, mivel csak ezek az államok lehetnek azok, amelyeket Jorga professzor nem tud elviselni.

Szemere Pál

A SZERELEM AZ ASSZONY HATALMA
Főszerepben: Fern Andra az Apollóban

Kik voltak a titokzatos nagyváradi gyűjtők

NAGYVARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megírta a Brassói Lapok, hogy néhány hét előtt két titokzatos bukaresti ur vizitelt Nagyváradon s hogy nem képtartak hiába, arról bőlesen gondoskodtak ők maguk, végig zsarolva a nagyváradi kereskedőket, akikről száz lejnél kisebb adományokat nem fogadtak el. A zsarolási körut a biharmegyei közigazgatási bizottságot is foglalkoztatta s az ott elhangzott felszólalások valamint a lapok cikkeinek hatása alatt Catana rendőrprefektus elfogatási parancsot adott ki a két bukaresti ur ellen. Ennek azonban mindmáig nem lett semmi eredménye.

Ma azután felkereste a Brassói Lapok munkatársát egy ismert nagyváradi kereskedő és a bukaresti urak által hátrahagyott nyugtát átadta, hogy azt illetékes helyre juttassuk. A nyugta így néz ki:

Tabloul Istoric
Pentru
Propaganda Națională
și
Fond pentru Soc. Ocrotirea Orfanilor
din Războiu.
Chitanță No 893.
S'a primit dela
D-1
a kereskedő neve
DONAȚIUNE: 100 leu
Delegat: **Manu.**

A nyugta hátára odairták bukaresti címüket is.

Ezt a nyugtát átadtuk Catana prefektus titkárnak, aki nyomban az iratokhoz csatolta azt. Nem tudjuk azonban megérteni, miféle nemzeti propagandának van arra szüksége, hogy ilyen módon gyűjtsenek céljaira? Reméljük, hogy ebben az ügyben mihamar világosság derül és Manu ur és társa elnyeri méltó büntetésüket.

A SZERELEM AZ ASSZONY HATALMA
Főszerepben: Fern Andra az Apollóban

Hajdu István dr.

A romániai magyarságnak megint sulyos gyászja van. Vézrik a szívünk, reszket a toll kezünkben, mikor le kell írunk a szomorú tényről, hogy: Hajdu István dr. ügyvéd és szerkesztő ma délután Marosvásárhelyt elhunyt.

Hajdu István dr. egyik leglelkesebb és legönzellemebb harcosa volt a romániai magyarság igaz ügyének. Az imperiumváltás első percétől kezdve ott volt azoknak a sorában, aki törvényes eszközökkel a magyarság jogainak biztosításáért munkált. Jelentős szerepe volt a Magyar Szövetség, majd a Magyar Párt megalakításában, s a magyarság ezen szervezeteinek vezetésében is mindenkor fontos tisztségeket töltött be. A Magyar Párt marostordamegyei tagozatának ügyvezető elnöke és az Országos Magyar Párt elnöki tanácsának tagja volt. Azok közé a kevesek közé tartozott, akik a vállalt feladatokat férfiasan meg is oldották. Tollával a Székelyföld hasábjain és más lapokban, s ezek között a Brassói Lapokban is, mint elsőrangú publicista és a politikai élet küzdő porondján mint bölcs belátású, komoly, gerinces és megalkuvást nem ismerő vezér soha nem lankadó buzgalommal és pillanatára sem ingadozó kitartással dolgozott népe javáért. Es ennek a glóriás közéleti szereplésének a központjából ragadta most ki őt fiatalon a kerekhatetlen csontember.

A Magyar Párt brassói nagygyűlésének előkészítő munkáiban még részt vett. Itt volt a brassói nagygyűlésen is, de itt már jelentkezett a végzetes kór, mely most kiragadta őt küzdő bajtársainak sorából. A karácsonyi ünnepek sulyos betegen találták, de aztán fellobbant a reménység egy sugara és állapotában javulás állott be. Sajnos, ugyilátszik, ez az élettüzének utolsó felvillanása volt, mert ma délután 2 órakor megszűnt dobogni az a nemes szív, mely fájáért, hitéért és családjáért élt.

Mély megilletődéssel és szívettépő fájdalommal adjuk hírül ezt a népünkért újabb sulyos csapást. Tudjuk, hogy minden magyar lelket megrendített e hír, hiszen Hajdu István dr.-t Románia egész magyarsága ismerte és becsülte, mert Hajdu István dr. Románia egész magyarságának volt igaz, becsületes és önzetlen munkása.

Hajdu István dr.-t, mint Marosvásárhelyről jelentik, szerdán délután fogiák eltemetni. A gyászba borult család iránt óriási részvét nyilvánul meg mindenfelől, mert mindenki igazán átérti, hogy nem csak egy derék ügyvéd, egy talentumos publicista, egy pompás szónok és egy szerető, jó családapa dőlt ki az élők sorából, hanem egy ifjú, erőteljes törzset sujtott halálra a villám, egy törzset, mely népe nagy terheinek, feladatainak hordozására volt elhivatva a Gondviselő Istentől.

A SZERELEM AZ ASSZONY HATALMA
Főszerepben: Fern Andra az Apollóban

Rövid hírek mindentelől

ROMA. Milánóban, Bergamóban, Terrában kommunisták és fasiszták között véres verekedések voltak.

LONDON. Egy Németországba indult haring szállító gőzös Isleynél elsüllyedt. Tizenhárom tengerész a vízbe fullt.

BECS. A külügyminiszteriumban Masikevich magyar követ Wodianerrel hosszas megbeszélést folytatott az ideiglenes osztrák magyar gazdasági megállapodásokról.

KAIRO. A nacionalisták kiáltványt bocsátottak ki, amelyben a kormányt törvénytelenséggel vádolják.

TOKIO. Az otaroi kikötőben löporrobbanás volt. A tüzvészben a pályaudvar és a raktárak leégtek. Harmincan meghaltak, több százán megsebesültek.

BUDAPEST. A csongrádi bombamerény, let ügyét a budapesti tábla február végén vagy március elején tárgyalja.

Amit szabad Jupiternek...

A bulgáriai román diákok kellemetlen memoranduma a Bukarestet látogató Cankoffnál — Mi lett volna, ha a magyar diákoknak támadt volna hasonló ötletük Párisban

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma reggel érkezett Bukarestbe Cankoff bolgár miniszterelnök. Kellemesen utazott, szépen fogadták. Utazásának célja: »megbeszélni Romániával a függőben lévő kérdéseket.« Biztosítani a két szomszédállam közötti tartós barátságot.

A miniszterelnök látogatásának részleteiről lapunk más helyén számolunk be. De történt itt valami, ami bennünket magyar nemzeti kisebbségeket különösen érdekel:

a bulgáriai románok bukaresti megbízottjai egy szokatlanul szigorú hangú memorandumot juttattak el a bolgár államférfiúhoz, melyben tiltakoznak a román nemzeti kisebbség eltiprása ellen

s tették ezt abban a pillanatban, amidőn ez hazájuk presztízsét, szomszédállamaikhoz való viszonyát akarja konszolidálni.

A memorandum arra az ismert tényre hivatkozik, hogy a bulgáriai Vidinben és a Timok vidékén több bulgár-román lakta terület van. Nem ezer esztendő óta ott lakó honfoglaló népről van szó, hanem egy újkori népvándorlás folyamán odakerült román földmivesszaládok utódairól, akik ma a bulgár uralom alatt kifejlődve diákok, orvosok, ügyvédek lettek, akik száz számba töltik be a bolgár állami, megyei meg községi hivatalokat s akik ma is tökéletesen beszélnek a román nyelvet.

S mint minden népben, úgy ezekben a »román eredetű bulgár alattvalókban« is megvan a nemzeti öntudat, a faji önérzet, ők is energikusan követelik, hogy a »bolgár állam adjon nekik román iskolákat, román egyetemeket, román oktatási törvényt s mind azt, amihez a román nemzeti kisebbségnek joga van...«

Ellenben Romániában, mondja a memorandum, vannak bolgár iskolák, bolgár egye-

temek, bolgár kulturintézmények Szilisztriában, Bazarzsikban, Bolgrádban, Konstancában.

»S ha a bolgár miniszterelnök nem tesz azonnali elegendő jogos követeléseiknek, akkor alkalmaztassanak Bulgáriával szemben a legszigorubb szankciók és pedig, első intézkedésként:

zárják be azonnal a romániai bulgárok kulturintézményeit!

Meg kell jegyeznem, a romániai bolgár iskolák évtizedekkel ezelőtt épültek a bolgár éra alatt s nem a román állam építtette azokat, az idecsatolt bolgár eredetű ma már román alattvalók számára. Tehát ezeknek a bezárását kéri a bukaresti román eredetű bolgár diákok.

De ne tessék azt gondolni, hogy ezt a súlyos hangú manifestumot egész egyszerűen átnyújtották a miniszterelnöknek; ennél sokkal hatásosabbnak tartották megszólaltatni a román sajtót, amely kigyót-békát szór Cankoffra és kormányára.

Nem rosszindulatból hozom fel ezt a tényt, hiszen minden népnek joga van a nyelvét a nemzeti sajátosságát, a fajt, szellemét kulturáját megvédeni, de mit szölettek volna ahhoz Bukarestben, ha a Párisban vagy Londonban, vagy Brüsszelben élő erdélyi magyar nemzeti kisebbség exponensei Ferdinánd király öfelségéhez avagy miniszterelnökéhez fordultak volna tiszteletteljes memorandummal? S tették volna ezt azzal a szándékkal, hogy a külföld szerezen tudomást a memorandum tartalmáról?

Bizonyisten, kedvem volna meginterjúvolni erre nézve Románia politikusait, de attól félek, hogy ezzel a kérdéssel nem igen találom őket otthon. Mi, magyar nemzeti kisebbség csak őszinte sikert kívánhatunk a velünk együtt szenvedő bulgáriai román kisebbség bátor, öntudatos, fellépéséhez.

V. J.

Ujabb negyven napra teszik közszemlére az állampolgársági listát

Felebbezni most már a marosvásárhelyi kir. táblához lehet

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Dr. Schnell Károly polgármester, mint értesülünk, már határozott ama reklamációk dolgában, melyeket a 30 napra közszemlére kitélt névsor alapján az érdekeltek a városi tanácshoz beadtak, felvételüket kérve az állampolgárok listájába.

A közel hétszáz reklamáció legnagyobb részét kedvezően intézték el és most ezeknek a neveit is beveszik a listába. Ezt a névjegyzéket újabb harminc napra bocsátják közszemlére, s akik nem vették fel, azok most már a marosvásárhelyi kir. táblához felebbezhetnek. Ha ott is elutasítatnának, joguk lesz a semmitűszékhez folyamodni, ahol véglegesen döntenek állampolgárságuk ügyében.

Ujabb negyven nap elteltével, mely a jövő héten kezdődik, az illetőségi ügyosztályban az egész anyagot újra rendezik és véglegesítik, miután az eddigi munka a törvény értelmében csak előkészítő munkát látott.

Ertesülésünk szerint az állampolgársági bizonylatok kiadására csak február hóban kerül a sor.

A csehszlovákiai magyar páriók központi irodát létesítettek Prágában

Tanulságos példa a romániai magyarság számára

LOSONC. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szlovenszói és ruszinszói szövetséget ellenzéki pártok megfelelő előkészítő munkálatai után Prágában külön osztályt létesítettek, mely most kezdi meg a működését.

A központi iroda prágai osztályának fontosabb feladatai lesznek: a pártok törvényhozói munkájának érdemleges előkészítése, a törvényjavaslatok állandó tanulmányozása és a közönséggel való megismertetése. Előkészíti a benyújtott törvényjavaslatokhoz szükséges módosításokat, kiegészítő indítványokat és a beér-

kezelt panaszok alapján teendő interpellációk anyagát is. A panaszokat a bel és külföldi sajtó útján ismertetni fogja.

Fontos szerepe lesz még a prágai irodának, hogy a Csehszlovákiában élő többi nemzeti kisebbséggel, különösen a németekkel való kapcsolatokat elmélyítse. A magyarországi közvéleményt is az igazságnak megfelelően, tárgyilagosan fogják tájékoztatni s kapcsolatot létesítenek a többi utódállamban élő magyarsággal is. Végül a prágai iroda a pártokban lőmörülő nemzeti kisebbségeknek jogsegélyt nyújt és a prágai magyar diákságot megszervezi.

A prágai osztály címe: Prága II. Patrogova I. III. emelet és igazgatója dr. Flachbarth Ernő.

A prágai magyar iroda a romániai magyaroknak is a legnagyobb készséggel áll szolgálatára.

Brassóváros villamos árama

Ha lesz pénz, lesz villany

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok több alkalommal beszámolt annak a hatalmas városátalakító reformnak a fázisairól, melyet Brassóvárosnak villamosárammal való ellátása dolgában terveznek, s melynek legfőbb feltétele, hogy az e célra kilátásba helyezett negyven millió lej kölcsönt a város megkapja.

Ezt a kölcsönt tudvalevőleg az állam presztízse alatt álló Creditul Industrial nevű pénzeszoport adja és úgy volt, hogy e vállalat a karácsonyi ünnepek megelőző héten tárgyalja Brassóváros kérelmét és dönteni is fog e tárgyban. Ez a tárgyalás azonban, nyilván az ünnepek miatt nem történt meg, de remélhető, hogy a legközelebbi időben meg fog történni. Azok a kedvező tárgyalások, melyeket dr. Schnell Károly polgármester és Socaciú helyettes polgármester a kölcsön dolgában Bukarestben folytattak, erre engednek következtetni, s egyben arra is, hogy a Creditul

Industrial határozata pozitív lesz. Miből pedig a kölcsönt megszavazzák, semmi akadálya nem lesz többé annak, hogy Brassóváros villamos erővel való ellátásának munkálatai már 1925. tavaszán megkezdődjenek.

A villamos áram vezetéket tudvalevőleg az Electrica vállalat fogja elkészíteni Azugától Brassóig. A helybeli hálózat létesítésére pedig ép most érkezett be négy ajánlat a városhoz és pedig a Brown Boveri et Cie (Bukaresi), az Allgemeine Elektrizität Gesellschaft (Bukarest), a Siemens-Schuckert cég (Bukarest) és a Ganz és társa cég (Kolozsvár) ajánlata. Ezeket a városi műszaki osztály fogja megvizsgálni, összehasonlítani és megállapítani belőlük, melyik lenne a városra nézve a legelőnyösebb.

Károly trónörökös Brassóban

A tiszti étkezde felavatása

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Fényes katonai ünnepségek keretében avatták fel vasárnap délelőtt a brassói helyőrségi tisztek étkezőjét. Az ünnepség fényét Károly trónörökös személyes jelenléte emelte, aki délelőtt tizenegy órától délután négy óráig Brassóban időzött.

Már délelőtt tíz óra után a brassói vadászrezd egyik százada állt őrséget a Ferdinánd király köruton levő teljesen átalakított tiszti étkezde előtt. Olteanu helyőrségi parancsnok autón Derestyére ment a trónörökös elé, majd tizenegy óra előtt néhány perccel együtt robogott be Károly trónörökös kocsijával. Ekkorára már a helyőrség összes tisztjei a tiszti étkezde elé gyűltek és kitörő lelkesedéssel fogadták a fenséges vendéget.

Dr. Ciurea prefektus és Schnell Károly polgármester üdvözölték a magas vendéget, majd bevonultak a felavatandó tiszti étkezőbe, ahol dr. Blaga főesperes istentiszteletet tartott. Ezután a trónörökös rövid cercet tartott, majd a dusan megrakott asztalokhoz vonultak. Elsőnek Károly trónörökös mondott felköszöntőt Ferdinánd királyra, utána pedig Olteanu tábornok a trónörökösre és mindazokra, akik a tiszti étkezde felállításához hozzájárultak. Ponipás hangulatban töltötték el az időt az összegyűlt notabilitások majd táncot álltak fel, melyet a trónörökös Strat alezredes bájos lányával nyitott meg.

Délben egy órakor szűkebb körű bankett volt, délután négy órakor a trónörökös elutazott Brassóból.

Mit kívánnak a nemzeti kisebbségek?

BRASSÓ (A Brassói Lapok tudósítójától.) Dr. Roth Ottó képviselő a Cavanul karácsonyi számában arra a kérdésre, mit kíván az országnak a nagy ünnep alkalmából, hosszabb cikkben válaszolt. Azt kívánja, hogy Románia a kisebbségi kérdést mint komoly államproblémát fogja fel, s politikáját rendszeresen és céltudatosan, e szerint irányítsa. A kisebbségi politika nálunk túlzás és lebecsülés közt ide-oda ingadozik. Még ma sem látják be, hogy ötmillió nemromán nem lehet a kis Dobrudzsa egykori csekély bulgárja, törökje és tatárja módjára és rendőri rendszabályokkal kezelni. Ez az öt millió nemromán öntudatában és kulturájában zárt népiséget képvisel. Ezzel szemben a legszebb elméletek sem használnak. Megdöbbenve hallotta nemrég egy vezető román politikustól: »Önök szászokat és svábokat felfaljuk, a magyarokat pedig idővel kiszekirozzuk az országból.« Ez félig tréfásan, félig komolyan volt mondva, de az elnyomás rendszeréből következő, megállapítható, hogy a román nép sem a saját, sem a világháború történeléből nem tanult még elegendő. Dr. Roth utalt a moszkvai szovjet ama törekvésére, hogy a kisebbségi problémát a kommunizmus javára aknázza ki és hogy e probléma ma már világpolitikai jelentőségű. A kisebbségi kérdést csak nyugodt, magasabb szempontu kezelés oldhatja meg, de nem türelmetlenség és túlhajtott nacionalizmus.

Olasz lap a magyar ujjaépítésről

ROMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Nuovo Paese című olasz lap vezércikkben foglalkozik Schmidt főbiztos legutóbbi jelentésével és Magyarországi ujjaépítésének egész kérdésével. A vezércikk kiemeli az ujjaépítésnek szilárd alapokon nyugvó eddigi eredményeit. A lap végső következtetése az, hogy Magyarország legszebb jövőjének elején áll.

A BRASSÓI LAPOK ERDÉLYI HIREI

Brassó

— Ref. vallásos-estély. Erkölcsileg fényesen sikerült vallásos estélyt rendeztek a ref. ifjak a szűk, de zsúfolásig megtelt tanács-teremben. Galuska M., Szócs Tibor, és Szócs Vilmos finoman előadott zeneszáma után Péter András ref. segédlelkész tartott magas színvonalú, filozófiai mélységeiben járó előadást, a ma emberének lelkivilágáról. Babits, Köllányi, Juhász irodalmi ismertetése (Székely Géza) után Pál Sándor szavalt el egy-egy költeményüket. Különösen Babits „Husvét után”-jában ragyogtatta folyton fejlődő tehetségét. Nagy lezúszást váltott ki Nagel Odón művészién játszott heggedűszáma, majd Szócs Vilmos hangolta kedvre bájos tilinkójátékával a lapsoltnak szűnő közönséget. Az est lényepontját a kiváló székely költő: Farcádi Sándor fellépése adta, ki két olyan szép versét olvasta fel, melyet talán dicsérni felesleges is volna. Pajorin Annus és Tili két szép dalt énekelték és kellemes hangjukkal nagy sikert arattak. Boér Sándorné, Hubner Margit finom és diszkrét zongorakísérettel ismételt tanujelét adta értékes tehetségének. Székely Géza irodalomismeréről tanuskodó konferálása után Pál Sándor szavalt Bartalis, Mécs, Reményik egy-egy költeményét. Kellemes organuma, kifejező ereje szép jövőt ígérnek a fiatal szavalónak. Befejezésül dr. Szemethy ref. lelkész-kar-nagy vezetésével saját kompozíciót énekelt a ref. egyh. női énekkar szép sikerrel. A közönség szép, irodalmi színvonalon álló előadás emlékével távozott.

— Az unitáriusok téli nagy estélye. A Brassóban lakó unitáriusok legjobb erejükkel és buzgósságukkal dolgoznak azon, hogy egyházközségi életüket ők is kiépíthessék. Különösen, hogy templomot emelhessenek. E nagy cél legegyszerűbb előtti most is, midőn január hó 11-ére jótékonycélú táncestélyt készítenek elő. Ez estélynek nem közönséges jelentőséget fog adni az a körülmény, hogy a Brassovia kiváló műkedvelő társasága a jótékony célra tekintettel bevezetőül előadja a „Hazudik a muzsikaszó” c. operettét, mely bizonyára a nagyközönség széles rétegeiben kelti fel az érdeklődést.

— Az ort. nőegylet Chanuca estélye. Az orth. izr. nőegylet ez év december 31-én a Redout nagytermében megtartandó Chanuca-estélyére asztalok előjegyzés útján jórészen le vannak foglalva, miért is ezután kéri a rendezőség, hogy akik asztalokat rezerválnak, öhajtanának, ebbeli igényüket az egylet elnökénél, Engelmann Leonénál, Árvaház-u. 24. bejelenteni szíveskedjenek.

— Ó-évi istentisztelet lesz a brassói ref. templomban, december 31-én, szerdán délután hat órakor. Istentisztelet végeztével osztják ki azokat a kenyér és pénzsegélyeket, melyeket a jószívű hívek ez alkalomra adományoznak az egyház szegényeinek. Kéri az egyház vezetésége a kegyes adakozókat, hogy szíves adományait legkésőbb szerdán délután 6 óráig kegyeskedjenek eljuttatni a lelkész hivatalba. (Ötvös-u. 3.)

— Jégmulatság a cenkalatti jégpályán. A brassói korcsolyázó egylet vasárnap, jan. 4-én kosztümös jégpályamulatságot rendez a cenkalatti jégpályán. A mulatság katonazenével délután 6 órától 9-ig fog tartani, a fényesen kiválóított jégpályán.

— Adományok. A rom. kat. jótékonyegylet köszönetet mond a következő cégeknek: N. V. O. Westemane, Stadler, Wilhelm Scherg u. Comp., Dürr u. Binder, A. Deutsch u. Comp., Prediger, Sárosy Lajos, Tellmann, Hess cukorkagyár, posztó, szövet, barchet, stb. adományért, egy-egy pár cipőt Dávid András, János Péter, Ballo Péter, Kovács Bálint, Puskás József, János Lajos, Szabó Márton, Zöld Dónát, Kristóf Illés, Bálint János, Csiki Mózes, Kozma Ferenc, Paták Ferenc, Szőke Mihály, Nagel Géza, Bálint György, Zöld Félix, Szőts István és két pár cipőt Szőts József. Azonkívül köszönetet nyilváníttunk a kedves adakozóknak, akik a rom. kat. plébániában és a gyűjtőívben pénzzel adakoztak.

— Öngyilkosság a Cenk alatt. A felső sétány alatt elhúzódó régi várfal mellett vezető úton ma reggel az ott járókélók az egyik fán egy fiatalember holttestét találták. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely kiszállt a helyszínre, s megállapították, hogy a holt Tamás László madéfalvi huszonhét-huszonnyolc éves fiatal legény. Az öngyilkos ruhájának zsebében mindössze egy lejt és egy katonai igazolványt találtak.

Kolozsvár

— Lepadatu üdvözölte az unitáriusokat. Az egyesített karácsonyi ünnepeknek érdekes eseménye volt, hogy Lepadatu vallásügyi miniszter a kolozsvári unitárius egyházat és Ferenc József püspököt táviratban üdvözölte. Feltűnő, hogy ugyanez alkalmából a többi magyar egyháznak nem küldött üdvözlőt a miniszter.

— Jorga darabja a magyar színházban. Jorga Miklósnak újabban a román színpadokon előadott darabját Bitai Árpád fordításában, január 2-án a kolozsvári magyar színházban is előadják.

— Baleset céllovas közben. Terend községben karácsony második napján súlyos baleset érte ifj. Bánffy Endre grófot. Céllovas közben ráadásnak esett kiakabertü fejeverére, s mialatt tenyere a cső nyílásán pihent, kabátja ujjával véletlenül megrúgta a ravaszt. A fegyver elcsúszott és a lövés Bánffy gróf jobbkezeinek a fejét szétvágta.

— Az új italmérés törvény és a vendéglősök. A kolozsvári vendéglői munkaadók szindikátusa január 14-én rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés legfőbb tárgya a nemrég életbelépett italmérés törvény következtében előállt helyzet megbeszélése lesz.

— Újra elfoglalt a betörő mérnök. Megírta a Brassói Lapok, hogy Fogarasi Mihály, a betörések miatt letartóztatott mérnök a kolozsvári ügyesség fogházából három társával együtt megszökött. Fogarasi most a Petrozsény mellett levő Vokány községben elfoglalt és visszavitték Kolozsvárra a fogházba.

Temesvár

— Ebben az évben tízezer kényszer-egyeszést kértek Temesváron. Beck Áron nem bejegyzett gyárvarosi fűszerkereskedő ma kényszer-egyeszést kért a törvényszéken. Az idén ez a tízezeredik kényszer-egyeszés. A közgazdasági helyzet érdekes fokmérője az alábbi statisztikai kimutatás: 1919-ben egy kényszer-egyeszés történt, 1920-ban szintén csak egy, 1921-ben egy sem volt, 1922-ben három, 1923-ban hét és ebben az évben már tízezer, a múlt évi esetek duplája.

— A kuruzslónő áldozata. A nagyszentmihályi kórházban meghalt egy huszonegy éves nagyszőzi leány, akit abortálás után a nagyszőzi bábaasszony titokban gyógykezelt. A bűnvádi eljárás megindult a lelkiismeretlen kuruzslónő ellen.

Lugos

— Lakodalom esküvő nélkül. Szokatlan és kellemetlen meglepetésben volt része Lugoson egy házassulandó fiatalpárnak. A jegyesek és nászi kíséretük, miután az anyakönyv vezetővel a házasságkötés idejét előzetesen megállapították, megjelentek az állami anyakönyvi hivatalban, hogy házasságot kössenek. Az anyakönyvvezető azonban nem volt sehol. Vártak egy órát, vártak kettőt. Az anyakönyvvezető még mindig nem volt található. Végül eltelt a hivatalos idő s miután az anyakönyvvezetőt sehonnan sem sikerült előkeríteni, a házassulandó jegyespár és a násznép házasságkötés nélkül volt kénytelen elhagyni az állami anyakönyvi hivatalt. A templomi szertartást természetesen lefűjték, a lakodalmat pedig, minthogy a vendégség együtt volt és a lakomát is elkészítették, szépen megtartották anélkül, hogy házasságot kötöttek volna.

— Tolvaj cigányok. Junge Katalin resincai asszony panaszt emelt a rendőrségen, hogy a helipiacon ismeretlen tettes a zsebében levő pénztárcát, amelyben bevásárlás céljaira tekintélyes összegű pénze volt, ellopta. A rendőrség a panaszos gyanúja alapján hamarosan elfogta a tettest Muntean Treia cigányasszony személyében, akinél a lopott pénztárcát a megmozdász alkalommal niánytalan tartalommal meg is találták. — Kehl Laura vendéglősné udvaráról ismeretlen tettesek egy több ezer lej értékű rézüstöt elloptak. A rendőrség gyanúja házáló útfoldozó cigányokra irányul, s ilyen irányban a nyomozást megindították.

Nagyvárad

— Kártérítési per Stoll Béla ellen. Mulatságos „kártérítési” per foglalkoztatja Nagyvárad színészvilágát pár nap óta. Stoll Béla, az országzserte jól ismert künő komikus egyik operettben pontosan lemaszkírozta a színház szerephordóját. Az alakításnak nagy sikere volt, de a szerephordó, a fiatal Márton Imre fölháborodva konstatálta, hogy Stoll tulságosan életűen kopírozta le őt. Ezért elment egy ügyvédhez és azon a címen, hogy Stoll „tönkretette az ő karrierjét, kétszáz-ezer lej kártérítést pert indított a népszerű komikus ellen. A per kimenetelét mindenki nagy érdeklődéssel várja.

— Véglegesítették a nagyváradi pénzügyi tisztviselőket. A helybeli táblabírószághoz az igazságügyminisztertől egy rendelet érkezett, amely valamennyi szolgálatban álló tisztviselőt állásában véglegesíti. A tisztviselők eddigi fizetésüket élvezik ezután is, átvéve azok, akik időközben magasabb fokozatra jutva nagyobb fizetést igényelnek.

— Meghalt az Egyesült Bank igazgatója. Ormos József, a Nagyvárad Egyesült Bank igazgatója husz éves szolgálatát után hatvan éves korában meghalt.

— Számegyetegy városi lakos állampolgársága. Ma délelőtti számegyetegy embert kényszerített be Ormai szolgálatfőnök az állampolgárság hivatalba, akik előtti kijelentette, hogy január 3-ig állampolgársági ügyüket el kell intézniük, mert ellenkező esetben az idegenek nyilvántartásába kerülnek.

— Kommunista plakátokat akartak az országban csempészni. A határszéli Nagyszőlős községben elfoglalt egy kommunista plakátokat álcsempészni akaró egyenét, aki azonban a plakátok hátrahagyásával megszökött. A sziguranca szőlőkörnyezetét vezetőlt De, aminek noveben letartóztatott huszonnégy munkás közöttük Czeller Józsefet a vasasok és Ullmann Sándor pártján.

Nagyvárad

— Tanácsos. Nagyváradból jelentik: Nagymajtényen vasárnap temették Fischer Pál római katolikus tanítót. Fischer magas szót hivatásának valóságos martíra volt. Huszonöt évig tanított Nagymajtényben, s ebben az esztendőben még fizetést sem kapott. A nyomorúsággal küzdő, öt gyermekes apa szegényen is kitartott iskolája mellett, míg végül az erőmegfeszítő munka az anyagi gond, s egyéb szenvedés kioltotta benne életét. Most özvegy felesége harmincezer lej erejéig pert indít a nagymajtényi nem fizető közönség ellen.

— Betörés. Schönfeld Zsigmond Gencs-uccai terménykereskedő élelshamarájának vasrácsát ismeretlen tettesek fel fészítették s a nyíláson behatolva huszonötezer lej értékű élelmiszert és ruhá-neműt loptak el. A tettesek ellen a rendőrség erőiesen nyomoz.

Marosvásárhely

— Molnár Ferenc Erdélybe jön. Arra a hírre, hogy Molnár Ferenc Erdélybe jön, Szendrey Mihály színigazgató táviratot intézett hozzá, melyben arra kérte, hogy látogassa meg Marosvásárhelyt is. Molnár még nem válaszolt ugyan, azonban Szendrey reméli, hogy Marosvásárhelyre is le fog menni s ezért péntekre Molnár egyik darabját tűzte ki műsorra.

— Megkezdődött a küzdelem a szász-régeni kerület mandátumáért. Közöltük annak idején, hogy a szász-régeni választókerület képviselőjét, Mandrescut alban követő nevezték ki. Az így megüresedett mandátumra megindultak a választási mozgalmak. A liberális párt Antonescu volt párisi követet, a nemzeti párt Sava Vazul teológiai tanárt, Avarescuék pedig Vasiu Aurélt jelölték. A kerület magyar körei szintén részt akarnak venni a választási küzdelemben, de külön jelöltjük eddig még nincsen.

— Most már a magánlakásokra kerül a sor. Az üzletek után most már a magánlakásokat kezdik látogatni a marosvásárhelyi betörők. A rendőrség által összeállított statisztikai kimutatás szerint Marosvásárhelyen egy nap alatt több betörést követtek el, mint Bukarestben. Legutóbb Márffy Pál tanár lakását fosztották ki, ahonnan az összes ékszereket és ruhaneműket vitték el nagy értékben.

— A váradvelencei közbirtokosság közgyűlése. A váradvelencei közbirtokosság ma délelőtti tartotta meg közgyűlését, amelyen körülbelül négyszáz tag jelent meg. A közgyűlés izgalmas hangulaltban folyt le, különösen a választások alatt uralkodott lázas hangulat, melynek elfojtása alig sikerült. Dancs János elnök miután megnyitotta a gyűlést, megtette a napirendre vonatkozó javaslatát. Ezután a közgyűlés elfogadta a múlt évi szám adásokat. Végül a tisztújításra került a sor. Az elnöki tisztségre a négy jelölt közül heves választási küzdelem után ismét Dancs Jánost választották meg. Alelnök Pap Lajos, pénztárnok pedig Kis János lett.

Olvasó-egylet helyett állami iskola

A jogegyen-őség nevében még művelődni sem szabad a magyarnak

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Aki még mindig kételkedik abban, mintha a magyarságnak az egyenlőtlenség és rosszindulatú bánásmód miatt való panasza indokolt volna, hallja meg, mi történt a biharmegyei Hegyközszenzimre község színmagyar református népének az Olvasóegyletével.

Ezt az olvasóegyletet, melynek egyedüli célja, hogy tagjainak könyvek és újságok olvasásával alkalmat adjon az önművelődésre és nemesebb szórakozásra, még a magyar érdekeinek és alapszabályait a magyar belügyminiszter hagyta jóvá. Az intézmény ártatlan jellege, közhasznú célja és a jogtörlésszerűség elve azt követelték, hogy zavartalanul működhesse tovább. Ez év május havában azonban a polgári hatóságok egyszerre bezárták az olvasóegyletet, mint valamely irredenta vagy kommunista szervezetet. Az egyesület elöljárói hitelt román fordításban az alapszabályokat is terjesztették a belügyminiszteriumba, de az egyesület működését máig sem engedélyezték.

S ahogy a baj nem jár egyedül, őta ott sem. Jóllehet a községben alig három-három román család, s a református lakosság két kifogástalanul működő iskolájának van, mégis állami iskolát készülnék létesíteni Hegyközszenzimre és ennek a költségét, közel félmillió lejt a református magyar lakoságnak kell előteremtenie. Azaz, a hatalom Sylockjai úgy akarják — ha a nép az építés terhére nem hajtaná vállát — hogy az Olvasóegyletnek a múlt évben a lakosság áldozatkészségéből épült otthonából csinálnak állami iskolát.

Ehhez a joglörő eljáráshoz igazán nem kell kommentár.

Ausztria nem osztja fel hadseregét

Az osztrák hadseregnek az a feladata, hogy ha a dunai államok között fegyveres konfliktus törne ki, megvédje Ausztria feltétlen semlegességét

BECS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetség májusi konferenciáján miként ismeretes, nem szüntették meg a legyőzött államok katonai ellenőrzését, hanem csak módosították. Így azután az osztrák hadsereg működését most egy vegyes bizottság ellenőrzi, amelyben francia, angol és olasz tisztek is helyet foglalnak. Ha ez az ellenőrzés is megszűnik, úgy a népszövetség Ausztria katonai ellenőrzését valószínűleg befejezettnek fogja nyilvánítani. Ezután sor kerül majd a hadsereg teljes átszervezésére. Mértékadó osztrák helyen nem is gondolnak a hadsereg feloszlására, mivel véderőre Ausztriának feltétlenül szüksége van. A szomszédos államok, Csehszlovákia és Jugoszlávia semmi hajlandóságot sem mutatnak a fészterelésre. Így tehát meg van a lehetősége annak, hogy Ausztria két szomszédos állama között konfliktusra kerül a sor és ezek az államok esetleg nem respektálva Ausztria semlegességét, a fegyveres konfliktust osztrák területen akarják elintézni.

Az a terv, hogy az ellenőrzés befejezése után a jelenlegi zsoldos hadsereget szervezzék át miliciává. A milícia létszáma 10.000 ember lehetne és ez a körülmény lényegesen csökkentené a hadügyi tárca kiadásait. A milícia tagjai évenként változnának, úgy, hogy három esztendő alatt máris 30.000 teljesen kiképzett katonája lenne Ausztriának.

Aki emberbőrből készíti a nadrágtartóját

Münsterbergben Haarmannál is borzalmasabb fenevadat tartóztattak le — A gyilkos felakasztotta magát — Áldozatainak számát eddig még megállapítani sem lehetett

BRESLAU. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Haarmann-féle borzalmaknál is hajmeresztőbb bűntényesorozatnak jutott nyomára most a boroszlói rendőrség a sziléziai Münsterbergben. A sorozatos gyilkosságokat karácsony előtt fedezték fel, s a nyomozás során megállapították, hogy egy Denke nevű münsterbergi gazdálkodó éveken át folytatott üzemelése során

több tucat vándorló legényt tett el láb alól.

Az volt a módszere, hogy a háza előtt elhaladó vándor legényeket becsapta magához, itt agyonverte őket,

a husukat besózta, zsírukát beolvasztotta, hordókban elraktározta, s azokból táplálkozott.

A nadrágtartóját emberbőrből készítette. A községben régóta gyanakodtak Denkére, többször vizsgálatot is indítottak ellene, azonban mindannyiszor sikerült ügyes hazugsággal kimenteni magát.

Legutolsó támadásánál azonban kudar-

cot vallott. Ujból egy iparoslegényt csalt be magához, leültette, enni adott neki, s amikor javában falatozott, hátulról egy fejszével fejbeütötte. Az ütés azonban nem volt halálos, az iparoslegénynek sikerült elmenekülnie, s a legközelebbi csendőrszón jelentette támadóját. Denket erre azonnal le tartóztatták, azonban még letartóztatása napján a fogházban felakasztotta magát.

A gyilkosról az eddig lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy

kertjében rebarbarateát természet s azt embervérrel öntözte.

A nyomozó hatóságok valószínűnek tartják, hogy a fenevad nőket is meggyilkolt, mivel közeli községekből nemrég két fiatal leány tűnt el, akiknek holttesteit aztán Münsterberg mellett feldarabolva találták meg.

Érdekes körülmény, hogy a gyilkos Denket a községben jámbor embernek tartották, s régebben az evangélikus temetéseken ő vitte a keresztet.

Áldozatainak számát eddig még megállapítani nem sikerült, aminthogy azt sem tudják, mi indította a bűntények elkövetésére.

HIREK

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla

Kolozsvári fiókszerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand (v. Wessely Miklós-ucca) 22. — Telefon 6-36.

Marosvásárhelyi fiók (szerkesztőség és kiadóhivatal): Piața Regele Ferdinand 18. Telefon 177.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára 4 lej, vasárnap 5 lej; Bukarestben 1 lejjel drágább; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 Dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 60 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szerda, december 31.

Katolikus naptár: Szilveszter. — Protestáns naptár: Szilveszter. — Görög naptár: Melánia. — Izraelita naptár: 5685. Tebeth 4.

A nap kel 7 óra 54 perckor, nyugszik 16 óra 42 perckor. Legközelebbi holdváltozás: első negyed 1925. január 3-án, 8 óra 50 perckor.

Időjárás: Lényeges változás nem várható.

— Nem halt meg Kürthy Böske. Ország-szerke mély részvételt keltett az a hírünk, melyben a dési országuton történt autómobil katasztrófáról s ennek kapcsán Kürthy Böske, a brassói színház volt szubrettjének haláláról számoltunk be. Ez a hír bejárta az összes erdélyi lapokat, szerencsére azonban nem bizonyult igaznak, mert a valóság az, hogy Kürthy Böske súlyos sérüléseket szenvedett, most egyik dési szállóban fekszik betegen és orvosai állítása szerint három-négy hét múlva fel is épül.

— Letartóztatták egy budapesti részvénytársaság igazgatóit. Budapestről táviratozza tudósítónk: Megírta a Brassói Lapok hogy a budapesti rendőrség eljárást indított a Textil és Dívataru részvénytársaság igazgatói ellen. A rendőrség a vizsgálat lefolyása után most Vidor Rezső és Kovács Akos igazgatókat hitelezési csalásért letartóztatta, mert kiderült, hogy több milliárdnyi áruhitelt vettek fel, holott a társaság hónapok óta fizetés képtelen.

— Sztrájkba léptek a bécsi vámhivatalnokok. Bécsből táviratozzák, hogy a vámhivatalnokok sztrájkba léptek. A sztrájk kimondásának oka szokatlan és érdekes: a kor-mány utasítására a vámhivatalnokoknak karácsony és újév között kellett volna letenni a vizsgát az új vámtarifából. A kormány által megállapított határidő rövid volt, a tisztviselők nem készülhettek el az anyaggal, a bukás helyett a sztrájk fegyveréhez nyul-tak.

— Párisban magyar kommunistákat tartóztattak le bankjegyhamisítás miatt. Párisból táviratozzák, hogy az ottani rendőrség angol bankjegyhamisítás gyanúja miatt letartóztatta Németh Károly főpincért, Fischer, Eckstein és Schlézinger magyarországi kommunistákat. Németh a magyar bolsevizmus idején Kun Béla rendőrgyőzője volt, s a kommun bukása után többrendbeli gyilkosság miatt eljárás indult meg ellene. Az országból való szökése után előbb Bécsben szőlőhamoskodott, majd Párisba szökött. Németh a háború előtti években Brassóban főpincéreskedett, egyideig az egyik itteni kávéházban majd a Korona-szálloda megnyitása után annak szobadincére volt.

— Egy örült felmászott a Ferencz József hid tetejére. Budapestről jelentik: Ré-mes látványban volt részük azoknak, akik tegnap délután a Ferenc József hid környékén sétáltak. Rakovszky Gyula egy örült villany szerelő felmászott a Ferenc József hid tele-jén levő turul madárra és revolveréből több szór a tömeg közé lőtt, szerencsére azonban senkit sem talált el. Tűzoltók vonultak ki a hidhoz és csak nagynehezen tudták a szerencsétlen embert lecsalni.

— Felrobbantottak Genuában egy bankot. Rómából táviratozzák, hogy a Banca Commerciale genouai fiókjában betörők jártak. A betörők a csatornán keresztül behatoltak a pánccétermébe, a pánccélszekrényeket felrobbantották, s huszonhárom szekrényt ki-raboltak. A kár nagyságát eddig még megállapítani nem lehetett.

— A kolozsvári korcsolyaverseny. Kolozsvárról jelentik: Mintaszerű rendezésben zajlott le tegnap a kezdők részére rendezett korcsolyaverseny, melynek sportértékét növeli az a körülmény, hogy a gyors korcsolyázás eredménye jobb a tavalyi eredmény-nél. Ötszáz méteren Schultz Ferenc, 1500 méteren Gelei Sándor (RFS), 300 méteres gyermekversenyben Szánthó Pál, gyorskorcsolyázásban pedig Kaulm (K. K. S.) lettek az elsők.

— Kap-e önrendelkező jogot Brassó is? Bukarestből az a jelentés érkezett pár nap-pal ezelőtt, hogy a belügyminiszter az erdélyi szabad királyi városoknak visszaadja az önrendelkezési jogot, amelynek alapján kivonat-nának a vármegyei prefekturák hatásköre alól és a belügyminiszter volna a közvetlen felettes hatóságuk. Ugyanez a hírforrás Arad, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely és Nagyszeben városok mellett Brassót is mint önrendelkező jogot nyert erdélyi városi jelöli meg. A Brassói Lapok tudósítója az állítólagos belügyminiszteri ren-delet dolgában ma dr. Schnell Károlyhoz, Brassó város polgármesteréhez fordult és megkérdezte tőle, kapott-e a város ilyen jellegű rendeletet. A polgármester meglepé-téssel értesült a hírről, de sajnálattal jelen-tette ki, hogy idáig semmiféle olyan rendelet, mely Brassóvárosnak önrendelkezési jogot biztosítana és a várost közvetlenül a belügyminiszter hatáskörébe helyezné, a mai napig nem kapott.

— Románia két modern torpedórombolót kap. Bukarestből telefonálja tudósítónk, hogy a román haditengerészet a legközelebbi jövő-ben két új modern torpedórombolót kap, a melyeknek sebessége óránként harminchat tengeri mérföld lesz. A két új hajóegység, amelyeknek neve Marasti és Marasesti lesz, most készül a Resica műveknél és vízrebo-csátásuk hamarosan megtörténik.

Meghűlések és lőz
gyorsan elmúlnak
a "Bayer"
Aspirin
tablettáktól

— Eljegyzés. Zöldi Iduska és Traian Lungu december 27-én tartották eljegyzésüket.

— Egy szerencsétlen flótás az Apollo Mozgóban. A brassói közönség régen mulatott olyan jól, mint a vasárnapi és hétfői előadásokon. A bemutatott filmek minden egyes jelenete falrengelő nevetést idézett elő. Az est szenzációja volt a Zeppelin III. átrepülése Németországból Amerikába című film bemutatója. Ez a műsor még csak kedden látható. Szerdától kezdve a szerelem az asszony hatalma c. nagyszabású Lux-film lesz műsoron. A hatóságok főszerepét Fern Andra játssza. Az igazgatóság értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy január hó elsejétől kezdve nagyon kedvezményes bérleteket fog kibocsátani.

— Házasság. Szép Bertus és Száva Géza december 27-én házasságot kötöttek Brassóban.

— Ugy megverték, hogy megrepedt a dobhártyája. Kaptuk a következő nyilatkozatot: A Brassói Lapok 1924. nov. 24-iki számában megjelent »Ugy megverték, hogy megrepedt a dobhártyája. Tanító, aki fegyvert fog egy apára. Csikszentmiklóson bolsevik, aki nem hagyja kizsákolni a fiát« cikk vonatkozó részére röviden itt válaszolok: Hogy a kifogás alá eső nebulókat naponta ütlegetem, bezárom és éheztelem, s hogy velük szemben a rosszindulatig szigorú vagyok, ennek megállapítását a fegyelmi fogja kideríteni, melyet kértem magam ellen. A kis Orbán Ignácznak az édes apja nem az iskolában keresett fel engem, hanem a lakásomra tört be, mikor én ép ebédeltem családommal, s nem kért engem, hogy ne gyötörjem a fiát, hanem durván ökölbe szorított kézzel vont felelősségre, hogy hogyan merészeltem a fiát bezárni. En erre a »kellemetlenkedő« szűlőt kiutasítottam, de fegyver nélkül, mert ilyen nem rendelkezem, aki tényleg nem ijedt meg kiutasító szavaimtól, hanem ököllel rontott rám, s ha a feleségem közbe nem veti magát, úgy nekem hullott volna ki néhány fogam. Különben kijelentem, hogy a kis Ignácot, aki a megöltéért esetleg ez évben csak 12 nap volt iskolában, 2-3-szori egyenyed — egy félórás bezáráson kívül sem szóval, sem tettel nem büntettem meg, s hogy mégis buskomor lett, erre felvilágosítást valamelyik orvos ha tud adni. Orbánra az egész pikkes csak az lehet, hogy eddig az esetig nem ismertem, nevét mástól kérdeztem meg. Ignácot ép oly jókedvűnek, pajzannak s rossz viseletűnek látom, mint azelőtt.

Éder Imre.

— Orvosi hír. Dr. Hankó Tibor belgyógyász külföldi tanulmány-utjáról hazajött, rendeléseit megkezdte Targu Mures (Marosvásárhely) Str. Calarasilor 9 sz. (Regi Kosuth Lajos-ucca).

CHLORODONT FOGPASZTA, CHLORODONT FOGPOR, CHLORODONT-SZÁJVIZKIVONAT.

(—) Budapesti értéktáza. A hétfői értéktáza tartózkodó hangulatban némi javulással indult. Zárati árfolyamok ezrekben: Magyar hitel 535, Osztrák hitel 176.5, Salgó 593, Rima 155, Déli vasút 56, Államvasút 490, Kohó 450, Atlantica 23, Ganz-Danubius 3730, Kőszén 3530, Papírpár 44, Nasici 2435, Szlavónia 72, Földhitelbank 273, Viktória malom 280, Kereskedelmi hitelbank 23, Pesti magyar kereskedelmi 1275, Beocsini 1390, Urikányi 975, Láng 148, Lipták 20.5, Schlick 61, Brassói 435, Zabolai 52, Baróti 2.6, Cukoripar 2735, Klotild 45, Temesi szesz 250, Hungária műtrágya 154, Olasz Bank 20, Angol-Magyar 40, Leszámitoló 73.5, Magyar-Cse 20, Nova 170, Kronberger 11.5, Közuti 54, Csáky 12, Izzó 897, Magnezit 2400, Viktória butor 2.5, Ofa 585, Malomsoky 8, Pesti Hazai 3630.

— A Bányai Szanatórium Timisoara Hollo-ucca 2. Modern gyógyintézet bel- és gyermek-, ideg-, sebész-, női, orr-, fül-, gége-, bőr- és szembetegségek részére. Dietikus konyha. Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, rádium, quarz, diathennia és az egész elektrotherápia. Hidrotherápia, mór- és fangókezelések. Specialista orvosok. Bécsi ápolónők.

— Modern Mozgó. Még csak kedden fut a nagyszerű Tigrisvör című bűnügyi dráma. Főszerepben az amerikaiak ünnepelt filmsztársa: Lenore Ulrich. Szerdán Szilveszter estéjén, amikor mindenki pohár csengés és terített asztal mellett jó társaságban tölti az estjét a Modern Mozgó nem tart előadást. Január elsején, csütörtökön vidámságot és jókedvet hozva köszöntenek be Pat és Patachon A kis táncosnő című legjobb dán burleszkben.

Egy szerb publicista szenzációs leleplezése a szerajevói gyilkosságról

Sándor jugoszláv király, akkori trónörökösnek tudomán volt Ferenc Ferdinánd meggyilkolásának leírásáról

BECS. (A Brassói Lapok bécsi szerkesztőségétől.) A balkáni szlav emigránsok Bécsben megjelenő folyóirata, a francia nyelvű »La Fédération Balcanique« legújabb számában érdekcs cikket közöl egy Nikola Nedivics nevű szerb publicista tollából. Nedivics teljesen hű, szenzációs részleteket mond el Ferenc Ferdinánd és feleségének meggyilkolásáról, a világháború kitörésének közvetlen okáról. Az már eddig is köztudomás volt, hogy a szerajevói gyilkosság tervét Dragutin Dimitrijevic szerb vezérkari ezredes, a hírszolgálati osztály főnöke közölte Artamanov ezredessel, az orosz katonai attaséval, hogy az a merénylet tervéhez szerezze meg a mértékadó orosz körök hozzájárulását. Ez három napon belül táviratilag meg is érkezett Pétervárról. A merénylet tervéről azonban, mint mostan Nedivics közli, Hartwig belgrádi orosz követnek is tudomása volt.

Eddig csak azt tudtuk, hogy Artamanov ezredes megszerezte ugynevezett orosz mértékadó körök jóváhagyását. Az azonban mindeddig vitás volt, hogy ezek a mértékadó körök az orosz külügyminisztérium, avagy a vezérkar tagjai voltak. A »La Fédération Balcanique« cikkeből mostan kitűnik, hogy

Hartwig belgrádi orosz követ nemcsak be volt avatva a tervbe, de mint az orosz külügyminisztérium meghatalmazottja, legalább is hallgatlagosan beleegyezést adta a gyilkossághoz.

Nikola Nedivics ezek után kiemeli

Császárok és királyok a farsangi maskarák között

Megkezdődtek a nizzai karnevál előkészületei — Emlékezők régi karneválokra — II. Lipót Nizza örök rajongója — I. Ferenc József sohasem vett részt az ünnepélyeken

Francia lapokban olvasom, hogy a nizzai karnevál rendező bizottsága már most hozzáfogott az idei karnevál rendezéséhez, azt akarják, hogy a márnak és a bolondságnak ez az ünnepe ragyogóbb legyen, mint valaha volt. Ezeken az ünnepségeken képviselteti magát az egész világ, megjelennek Nizzában, a Rivierán a világ minden nemzetének fiai és a mulató, kacagó tömegekben rengeteg világhírű ember is van. Így például a tavalyi karneválon jelen volt Marie Krezinska táncosnő, aki II. Miklós orosz cári barátnője volt és aki Wladimir, Cyrill és Boris nagyhercegek társaságában szóró konfettit az uccákon hullámozó tömegre. Ugyanez a Cyrill nagyherceg éppen Nizzából és éppen a karnevál idejére bocsájtott ki egy manifestumot, amelyben bejelenti igényeit az orosz trónra. Ez a manifestum oda illett a farsangi vidámság hangos megnyilvánulásai közé.

De eltűntek a karnevál szinpadáról az uralkodók. Eltűntek azok az elegáns urak, akik szegre akasztották az uralkodás gondjait, fényes egyenruha helyett civilruhába bujtak, hangzatos álnevet választottak maguknak és fejest ugrottak a karnevál élvezeteibe.

Egy emberöltőn keresztül II. Lipót belga király volt a karneválünnepségek legbuzgóbb látogatója. Mint a nizzai ünnepségek rendezőbizottságának tagja, minden esztendőben ő nyitotta meg páholyából a konfetticsatát és hangosan nevetett, valahányszor széles és hosszú szakállát eltakarták a kis színes papírok. Hallatlan fürgeséggel ugrott ki páholyából és vegyült el a tömegben, ha egy kacérkodó, kis csinos álarcost kellett üldöznie. A Promenade Anglais virágcsatáinak hűvös tagja volt a király-vivő és megtörtént vele egyszer, hogy kis lársnővel éppen azt a kocsi vette virágaival célba, amelyben leányai ültek, akik szintén törzsvendégei voltak a Rivierának. A nizzai lapok állandó rovatot nyitottak a pikáns Lipót király-anekdoták számára.

II. Lipót szellemes volt. Egyszer tudomására jutott, hogy Anasztázia mecklenburgi

azt, hogy úgy Dragutin Dimitrijevic ezredes, mint az 1917. évi szaloniki perben két vádlottársa a törvényszék előtt olyan vallomásokot tettek, hogy a szerajevói merénylet tervéről nemcsak Pasics Nikola miniszterelnöknek volt tudomása,

de Sándor jugoszláv király akkori régens-trónörökös is be volt avatva

A merénylet árverő Radomir Putnik vajda, a szerb vezérkar főnöke tett jelentést Sándor régens-trónörökösnek. Dimitrijevic ezredes egyik legbensőbb bizalmasa volt Putnik vajdának, a szerb hadsereg akkori feje, mindent elmondott neki és Putnik, aki naponta jelentést tett a régens-trónörökösnek, erről is beszámolt.

Pasics maga az egyik összeesküvő. Milan Ciganovics informálta, miként ez az 1917. évi szaloniki perben kiderült. A szaloniki per az országából elmenekült szerb kormány azért rendezte, mivel ebben az időben a központi hatalmak győzelmétől tartott és evvel a konstruált bűnpörrel a vádlottakat, illetőleg a szerajevói gyilkosság résztvevőit örökre elakarta nemítani, hogy a monarchia győzelme esetén Sándornak és Pasicsnak ne maradjanak arculói. A szerb publicista cikkének végén kifejti, hogy állításait hajlandó alátámasztani bármilyen bizottság előtt bebizonyítani. A »La Fédération Balcanique« leleplezése bécsi diplomáciai körökben óriási feltűnést keltett.

nagyhercegnő, a német trónörökös anyja, ahelyett, hogy halálosan beteg férjét ápolta volna, a canneri Wenden-villában szívesebben vett részt a karneváli felvonulásokban, ahová kedvenc fodrászát is magával vitte, II. Lipót megjegyezte: »Igy van jól. Ez a fodrász talán helyreigazítja a nagyhercegnő — fejét is.«

Amikor a király Vanghan bárónőnek egy mesészerű kastélyt rendezett be a Cap Ferraton, Nizza és Montecarlo között és boldog családapa szerepét játszotta, akkor sem feledkezett meg azokról a költőességekről, amelyek rá, mint az ünnepség rendező bizottság tagjára hárultak. Sőt azt is elhatározta, hogy I. Ferenc József királyt, aki egy-szezont a Cynros villában Clap Martinon töltött, megismerteti a virágcsatákkal. Ezért Ferenc Józsefet meghívta a Cap Ferratra, aki azonban királyi unokaöccsénél nem jelent meg — az Ferenc József volt. Természetesen ez Nizzában rossz hírt költötte a császár-királynak. Sokat beszéltek hihetetlenül takarékos és szolid életmódjáról. Az egyik anekdota így hangzik:

Ferenc József ellátogatott Err faluba, egy kis sziklafészekbe, amely, mint a többi sziklavár, ugyanolyan állapotban volt, mint valaha a tengeri rablók idején. Amikor az érei nagyvendéglőben Ausztria-Magyarország uralkodója elé tulságosan borsos számlát tettek egy kis inubinért, a vendéglőshöz a szavakkal fordult:

— Nemde, az ön ősei tengeri rablók voltak?

II. Lipót mindig a legutolsók között volt, akik a Rivierát elhagyták, Nizza örök szerelmese, rajongója volt. Es az idén II. Lipót, Ferenc József és a többi régi-régi nagyság hiányzik majd Karnevál herceg ragyogóan csodás ünnepségeiről. (L)

Tüdő

baj, Mellbetegség, Sápók

„Lloyd Express“

ellen fényesen bevált VERTES gyógyszerész Mészvas - szörpe. Teljes kurára rendszeren szükséges 4 üveg ára 390.- lei bérmentve. Vertes Lajos Sas-gyógyszertára Lugos, 201. sz.

KAYLAR A-LEGJOBB HETILAP

SPORT

Magyar csapatok külföldi túrája

Eiberfeld.

MTK—Sport und Spielverein. 4:0 (1:0). A magyar bajnokságot fölényes játékkal biztosan győzött német ellenfele felett. Az első félidőben Vargha beadását Orth értékesíti és bár mindvégig fölényben van az MTK. ebben a félidőben több gólt nem tud elérni. A második félidőben állandó magyar fölény uralkodik, a kitartó ostrom kimeríti a német védelmet és az MTK Jenny, Senkey I és Senkey II. góljaival 4:0 eredménnyel győz. Az MTK ellenfele ugyancsak Eiberfeldben a prágai Slavia lesz január 4-én.

Frankfurt.

Vasasok—Eintracht 4:3 (3:1). A Vasasok Frankfurtban négy tartalékkal állottak ki az ottani Eintracht csapata ellen. Az első félidőben Abai egy és Takács két gólt lő a németek egyetlen gólja ellenében. A második félidőben a németek jogosulatlan üzenégyesből, majd ismét egy másik gólt lőve kiegyenlítetnek. A Vasasok óriási lelkesedéssel felszenek bele a játékba és sikerül is Takács révén a negyedik és egyben döntő gólt lőniük.

Lisszabon.

Sporting—Szombathelyi 4:2. A szombathelyiek három meccsen a bratiszai játszó portugáliaiak által töltött három játékosuk helyett tartalékokkal voltak kénytelenek kiállni és 4:2 arányú vereséget szenvedtek. A győztes csapat csatáraitól reváns meccset ajánlott fel.

(x) A Brassóválasztmányi ülése. A Brasovia sportklub kedden este félkilenc órakor a Major Mura étteremben választmányi ülést tart. A vezetőség a tárgysorozat fontosságára való tekintettel kéri az érdekeltek megjelenését.

Nagy újevi vásár Werber Salamon cégnél

10%

árkedvezmény!

Tekintse meg raktáramat vétel-kötelezettség nélkül!

	LEI
1a minőségű Schroll vászon, vékonyzáru	43.—
Középlínom Schroll vászon	48.—
Mosott sifon	28.—
1a sifon, 82 cm. széles	33.—
Vastagszáru mosott fehér sifon, munkásingeknek	44.—
Egész finom vastagszáru	56.—
1a nadrág köpper Schroll-féle	66.—
Legjobb minőségű ing zefir divat, színekben 80 cm. széles	47.—
1a abrosz kelme, 160 cm. széles	150.—
1a sepsiszentgyörgyi szőttesek, vastag barchetek, flanelek divatszínekben	44.—
1a divat csikos gabardín 100 cm.	92.—

Raktáron mindenféle minőségű harisnya, fejkendő, kötött és szövött jumperek, bluzok. — Kéztyű és esőernyő nagy választékban. — 2000 drb. parti ing divat minta 2 gallér dupla kézzel 170 lej

SZERELVÉNYEK,

olajak, gépszijak, szármok, gummiárak, fémek, tömitések, tisztítógyapot és mindenféle műszaki áruk

KAMARYT & MEDER cégnél
BRASOV-TIMIȘOARA.

DIVATOS RAGLÁNOK

NEUMANN M. URISZABOSAG
BRASSÓ

Uri divat. Külföldi szövetek.

KÖZGAZDASÁG

Jön az integrál-kenyér

A minisztertanács nem tudja, hogyan oldja meg a kenyérkrízist

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A mai minisztertanács legfontosabb pontja a kenyérkrízis problémájának megoldása volt. A minisztertanácsban megállapították, hogy nem mer bátran a kenyérkérdés megoldásához nyulni és bár határozatot hozott, még mindig bizonytalan, hogy hogyan és miképpen ad a kormány kenyeret az ország lakosságának.

A kenyérkrízis ügyének előadója Chirulescu miniszter volt, aki rámutatott arra, hogy a kenyérhiányt a liszt eddigi kiörlési aránya okozta. A barna kenyérlisztnek husz százalék a kiörlési aránya, aminek az lett a következménye, hogy a kevés barna kenyérliszt mellett fölösön volt a fehér liszt. Ajánlja, hogy a kormány rendeljen el új örlési arányt.

Tatarescu rövid felszólalása után elhatá-

rozta a minisztertanács, hogy rendeletet ad ki, amelynek értelmében a malmok utasítandók lesznek, hogy csak egyféle lisztet örljenek ki. Ebből a lisztből fog készülni az integrál kenyér, amelynek ára 9 lej 50 bani kilogrammonként. Az integrál liszt örlése az ország minden malmára kötelező lesz.

A buza rekvirálására vonatkozó intézkedések továbbra is érvényben maradnak s annak maximális árát vagononként kilencven-ezer lejben állapították meg.

Nem hozott határozatot azonban a minisztertanács arra nézve, hogy ez a határozat mikor lép majd érvénybe s egyelőre csak utasították az illetékes minisztériumokat, hogy kezdjék meg az erre vonatkozó előkészítő munkálatokat.

Két hét óta nem fizetik ki Brassóban a postautalványokat

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A korlátozott postaigazgatás külön átok a sok sebből vérző erdélyi gazdasági életre. — Most újra azt a panaszt halljuk és azt a hihetetlen bajt, érezzük magunk is, hogy

Brassóban a postahivatal két hét óta nem bírja kifizetni a postautalványokat

mert nincs meg rá a szükséges pénz. A postahivatal főnöke tudomásunk szerint ismételt interviuért, ellátmányért, azaz ismételt kérésre a bukaresti posta-vezérigazgatóságot arra, hogy küldjön fedezetet a beérkező utalványok kifizetésére, de minden sürgetése hiábavaló, mert

a vezérigazgatóságnak a legkisebb gondja az, hogy Brassó gazdasági élete szenved-e, vagy nem.

Vajjon, hogy gondolkoznak azok az urak Bukarestben? Az erdélyi panaszok nem számítanak? Az erdélyi vállalatok semmi figyelmet nem érdemelnek? Az erdélyi vállalatoknak arra sincs joguk, hogy a saját pénzüket megkapják?

S vajjon az erdélyi vállalatok adója nem jó adó? Azok a háromszoros összegek, amelyeket az erdélyi vállalatok behajtanak — a regátszéli hasonló méretű vállalatokkal mérve össze őket, — nem elég jók arra, hogy ezeket a vállalatokat is az életre és munkára való teljes jog illesse meg az állam részéről?

Ilyen apró szekaturák azok, amelyek legbiztosabban megmérgezik a közérzéseket és úgy látszik a bukaresti posta urainak éppen ez a céljuk. — De ez a dolog nem maradhat annyiban. Egy ilyen nagy és élénk üzleti forgalmú város nem lehet állandóan kitéve annak, hogy számdékos rossz akarat elvonja tőle saját pénzét és értesülésünk szerint ezt a kiálló sérelmet a brassói gazdasági érdekvédelmi közös akció során egyenest a kereskedelemügyi miniszter elé viszik. Tőle akarják megtudni, hogy ez a sorozatos kellemetlenkedés a posta vezérigazgatósága részéről szándékos rossz akarat-e Brassó kisebbségi népével szemben, vagy egyszerűen annak a jele, hogy a posta élén oda nem való rosszindulatú és korlátolt emberek állanak.

(—) Fatsztviselők gyűlése. Az Erdélyi Fatsztviselők brassói körzete január hó 6-án a tanácsház nagytermében az egyesület elnökének tiszteletére taggyűlést tart, amelyen a körzet titkára a fatsztviselők nyugdíjintézetének tervezetét ismerteti. Mivel a fatsztviselői nyugdíjkérdést nyilvánosan az alkalommal tárgyalják először, az elnökség számít valamennyi tag megjelenésére és érdeklődőket és szívesen lát.

(—) Gyűlés a Brassó Lengyelországban. Lengyelországban a minisztertanács foglalkozott a gyula monopolizálásával, s rövid idő múlva a gyula ott is egyeduralom lesz.

A MAI PÉNZPIAC

Hétfő, december 29.

A világpiacon lényeges változás nincs. A dollár gyengülő irányzata folytatódik, az olasz lira is ingadozik. Szilárdult a szerb dinár.

A belföldi piacon a hosszú szünet után a piaci forgalom ovatosan és tapogatózva indul. A piacon meglehetősen árukészlet van, az évvégi kötelezettségek miatt azonban kevés a kereslet, lanya a forgalom. Árfolyamhullámzás e miatt nincs, s a reggeli 38 lejes svájci frank alapnak megfelelő árfolyamok este is megmaradnak. Egy svájci frank 38 lej, egy angol font 921, egy dollár 195, egy francia frank 10.60, egy olasz lira 8.40, egy lejért 363 osztrák, illetőleg 375 magyar korona.

Zürich. Devizák. Zárás: egy dollár 5.14 és fél, egy angol font 24.31 és fél, száz francia frank 27.75, száz olasz lira 21.85, száz cseh korona 15.58 és háromnegyed, száz dinár 7.80, száz lej 2.65, tízezer magyar korona 0.70 és három nyolcad, tízezer osztrák korona 0.7260, száz járadékmárka 122.60.

(—) Budapestén újból drágul a készpénz. A készpénzpiacra újabban ismét élénkebb kereslet volt a hitelközösségek iránt. A bankok állítólag nagy tételeket mondtak fel, mert az évvégi záratkor nagyobb pénzkészleteket ohajtanak kimutatni. Ugyanekkor azonban a kereskedelmi és ipari vállalatok lázasan keresnek pénzt. Feltűnt, hogy a pénzkeresők sorában a Hitelbank nagy vállalat, a Ganz-Danubius és a Geor, sőt a Hermes is szerepeltek. E körülmények tovább drágították a kölcsönkamatát, amely ma már a hivatalos jegyzékben is elérte az egy százalékos. A valóságban azonban ilyen kamattétel mellett igen kevés pénz állott a piac rendelkezésére és gyöngébb magánkezek 2 százalékos is fizettek érte. Azóta a helyzet némileg enyhülni látszik.

(—) Újabb tárgyalások a kereskedelmi hitel biztosítására. A nyomasztó pénzügyi válság bántó hatásának ellensúlyozására újabb és újabb tervek kerülnek felszínre, bár valamennyi sokkal kisebb keretek között mozog, semminthogy azoktól gyökeres javulást lehetne várni. Jelentettük, hogy az Ipari Hitelintézet keretében gondoskodni kívannak a kisipar hiteligényeinek ellátásáról is. Bár ez a terv teljesen autentikus körökből indult ki és pedig elég régen, sajnos, a megvalósulás stádiumáig még ma sem jutott el. Legújabbban ugyancsak autentikus helyen az az eszmé merült fel, hogy az Ipari Hitelintézet mintájára kereskedelmi Hitelintézetet állítsanak fel. Ez intézet létesítésének célja az volna, hogy megfelelő biztosíték ellenében a kereskedők részére hosszú lejáratú kölcsönt nyújtson. E tervről egyelőre a kereskedelmi és pénzügyminisztérium tárgyal, s csak elvi szempontból foglalkoztak a kérdéssel. A Nemzeti Bankot a tárgyalásokba még nem vonták be. Arról sem volt még szó, hogy a kölcsön fedezetét minő eszközökkel fogják biztosítani. Szóba került az a terv, hogy oly kereskedelmi testületeket állítsanak fel, melyek a nyújtandó hitelekre kellő garanciát tudnak biztosítani. A további tárgyalások ebben az ügyben az érdekeltektől s a Nemzeti Bank bevonásával bír szerint az ünnepek után fognak megindulni. Erdély képviselőinek azonban ezekből a tárgyalásokból nem szabad hiányoznia.

(—) Vásárok Nagyszébenben és Uzonban. Nagyszébenben a jövő téli vásár januárban lesz és pedig: a szarvasmarhavásár 8 és 9-én, a lóvásár 10-én, a kirakóvásár 12-én lesz. Uzon községben minden szerdán marha-heti-vásár van.

(—) A monarchia háború előtti adósságai. Belgrádi jelentés szerint a francia kormány jegyzékkel in-é-elt az utód államokhoz Ausztria háborúelőtti adósságainak likvidálása ügyében. A jugoszláv kormány válaszában hozzájárult ahhoz, hogy Franciaországnak másfél milliárd francia frankot fizessen ki az adósság törlesztésére.

MEZŐGAZDASÁG

III. és erdélyi méneseik

E rovat igen szűk, hogy az összes erdélyi magánméneseiket ismerhessem, de érdekes lesz, hogy ha legalább a legrégebbi ménesekről egy néhányat leírok. Alábbi ismeretű szöveget háború előtti hivatalos feljegyzésekből vettem. A leírásból láthatja az olvasó, hogy a lótenyésztés iránt érdeklő erdélyi birtokosság áldozatkészséges küzdött évszázadokon át, hogy: acélos, kiválóan kitartó, csontos, szép küllemmel és kiváló mezőképességgel bíró lovakat nevelhessenek. Es ezeket a századokon keresztül szakavatottan vezetett méneseket mind tönkre tették az agrárreform kiméletlen végrehajtásával.

A zabolai ménés

Az erdélyi lovassportnak és az erdélyi lótenyésztés végleges tönkremenéséről irt cikkekünkben felsoroltunk néhány híres erdélyi ménest s ezek közül sajthiba folytán kimaradt a zabolai. A zabolai ménés neve csak sajthiba folytán maradt ki multkorai cikkekünkben, pedig e ménés az erdélyi lótenyésztésnek sok dicsőséget szerzett.

Ezt a ménest 1895. évben alapította gróf Mikes Armin s az elhelyezésül szolgáló birtok területét tízezer kat. hold volt.

A ménésben az anyakancák részben hevertek, részben használati lovakul szolgáltak. Állomány 150 darab körül változott, voltak telivér és félvér kancák.

Tenyésztési cél volt: acélos, kitartó és kiváló mezőképességgel bíró, csontos és szép küllemű hűti lovak nevelése.

A ménés 1600 méter magasságban, kitűnő tavasi legelőn járt, ahonnan kitűnő jó állomány is jött le. A lovakat egész télen át délután és délután 3—3 óráig át mozgatták a lósztyerekre. Az összes évjáratok tervszerű ügés és vagtató munkát végeztek.

A csikók nagy részét háts lónak időnították s csupán néhányat tanítottak hárman. A hátslovak többnyire a zsuki falka vadászatokon próbáltattak ki.

A ménésben rendszerint mint kitűnő lótenyésztés és a csikók külföldre adták el. A birtok szász lovászmester előzetes felméréssel vásároltatta az udvari istálló számára Zabolai nevelt lovakat.

Bonchidai ménés

Tulajdonos: Gr. Bánffy György. A ménés helye: Bonchida, Kolozsvármegye. A ménés elhelyezésül szolgáló birtok területe 3600 kat. hold volt.

Alapítottai tulajdonos elődjai által 1689-ben. Az anyakancák mind szabadon jártak a ménésben. A ménésben részben Angliából importált saját angol telivér ménék, másrészt az államtól bérlet ugyanily ménék használtak, emellett azonban az egyes években saját nevelésű angol félvér ménék is fedeztek. Többek között Sancestrian (Toxophilite-Lady Sefton) importált angol telivér, később Vihar (Waisenknabe-Vendella), majd Konradon (Kirber oese-Kunst) angol telivér állomány állami ménék heréltettek. Később és utóbbi években használt ménesekről nincsenek adataink.

Állomány 25 darab angol félvér anya kancá. Az egész állomány 90 darab körül mozgott. — Tavaszi elletés. Tenyésztési cél: némes angol félvér, nehéz teher alá alkalmas vadászlovak és erős, nagy méretű hintós lovak és végül a hadsereg lovas tisztjei részére alkalmas: hátslovak nevelése.

Minden egyes anyakancánál kiszemelt esikót előbb nyereg alatt mint vadászlovakat vagy hárman mint kocsilovat kipróbálták s csak azon esetben osztották be a ménésbe, ha az a használatban megfelelőnek bizonyult. Ertékesítés: Az alkalmas ménescsikók éves avagy három éves korban az államnak ajánlottak fel megvétel végett. A többi számfelületi csikókat rendszerint katonai lovasóvati bizottság ajánlották fel megvétel végett.

Adó: „Brassói Lapok” nyomdája.

Andrény

elismert a legje
Kapható minden első
csemegekereskedésben
étteremben

BRILLIANSOKAT, gyémánt,
gyöngy, smaragd,
kristály, platin,
a legmagasabb
áron, veszt

OSTERSETZER H. ékszer
2068

RHEIN

Olcsó ifjúsági könyvek

Lupi bácsi ismeretterjesztő elbeszélései a magyar ifjúság számára, újból kapható számok:

1. sz. A lángbanálló majorház
2. „ A szokatlan gyöngye
3. „ A cethalászok kapitánya
4. „ Robinson Jancsi
5. „ A kabilok szabadsághőse
7. „ A kalózkirály
8. „ Az őserdők fia.

Egyes szám ára 12.— lej.

A két könyv együtt 80.— lej.

Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja
a Brassói Lapok könyvosztálya.

A Clujban, 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállítás aranyéremmel kitüntetve. Fél kg. gyapjú vagy két kg. sajt árával megmeneti helyi birkáját a pusztulástól!

„DISTOL”

biztosan meggyógyítja métegykörös szarvasmarhát és juhát! Egyzerle a kezelés! **DISTOL** Biztos a gyógyulás!

Kapható Gergely F. utóda drogéria riájában
CLUJ—KOLOZSVAR

Gea Kóyer drogériaában Temesvár, Kiat és Herbert drogériájában Brassó, David János gyógyár M.-Vásárhely, Farkas István drogéria Nagyvárád, továbbá bármely gyógyszerárban. 833

Elsőrendű szőlőültetvények a legjobb fajokból, gyümölcsfák, gyümölcsfaanyagok, díszfák, magas törzű bokor- és fűtőfák, spárga yökerek stb. a legfőbb minőségben.

Ambrosi Fischer és Tsal.

Falszókák és szőlőültetvénytelepek r.-l.-nál
Aiud—Nagyenyed Jud. Alba de jos.

Arjegyzék kívánatra ingyen. 835

nyek izlés
kül szolgál
znos és kellem
nyuknál fogva pedig
tárol lehetnek minden

egy könyvnaplót
Kis
irodai előjegyzési naptár

Kaphatók a Brassói Lapok minden árusítóiánál. — Az összeg előzetes beküldése esetén, portómentesen ajánlva szállítja a Brassói Lapok könyvosztálya.

Viszonteladóknek
megfelelő árendedményt adunk.
Vegyeskereskedők
tegyenek utánvételes próbarendelést

GALVANI

A LEGJOBB ELEM

Syártja: „Galvani” gyár,
Timişoara.

50 lóerős német gyártmányú öt tonnás
teherautó
üzemképes állapotban, új gummikkal
ELADÓ. Cim Gárdos & Bornstein
ARAD Str. Eminescu 40.

ELADO a Columbia
fehérműgyárnak
teljes berendezése és
felszerelése mely áll:

33 drb. villanyerőre berendezett
varró- és szövőgépből, 5 drb. mo-
torral. Szabász gép és teljes mo-
sóda felszerelés. Irodai butorok,
stélázsok (raktárberendezések) !!!
Azonnal elszállítható. „COLUMBIA”
fehérműgyár Oradea-Mare, Aradi-ut 23—25.

K I R T.

Kórház-u. 64.

Telefon 89 és 125.

den vezérképviselete
nyait u. m.:

zt, minden-
káló

és fűrészlőm részére.

ngépek lerakata.

elektromotorok,

ekben.

BUDAPESTI EMZETKÖZI INTAVÁSÁR

dezi a BUDAPESTI KERES-
ELMI és IPARKAMARA.
visnmkedvezmények!
ositásokat ad:

Magyar Kir. Követség Iro-
dája, Dr. M. ...
CERNOVICZBAN: Kereskedelmi és
iparkamara.

Központi iroda: Budapest V. Szemere-ucca 6.

Teljes kinoberendezés

Sternberg-féle kézzel hajtható zon-
gorával együtt olcsón eladó.
Bővebbet Krafft & Herberth drogeria
Brassó. 7051

UJ COURTHS MAHLER könyvek:

- Sorensen Frieda 50.— L.
- A hűtlen asszony 50.— "
- A végrendelet 60.— "
- A világhírű író többi művei:
- Szinlett házasság 45.— L.
- Fény és homály 45.— "
- Szegény fecske 45.— "
- Forgószél kisasszony 50.— "
- Kata házassága 60.— "
- Virág a kövek közt 60.— "
- A visszajáró múlt 60.— "
- Felszabadult Élet 50.— "
- Csókon szerzett férj 45.— "
- Rang és Szerelem 60.— "
- Vergődő szerelem 45.— "

Minden könyv izléses kiállításban, több-
szinű fedőlappal igaz öröme szolgálhat
minden könyvedvelőnek.

A pénz előzetes beküldése ellenében por-
tómentesen, utánvételt portóköltség fel-
számításával szállítja a

Brassói Lapok könyvosztálya.

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára: 3 lal. - Vastagabb betűvel 6 lal. - Állást kereső-
nak 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 30 lal.
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizom-
nyosunknál is feladhat minden helyiségben, aki pont-
san továbbítja azokat kiadónkhoz. - Csa-
válaszbélyeggel felszerelt kérdezőfüldőseket
válaszolunk.

Avrig, Szerencsésen meg-
érkeztem, minden rendbe,
kézsők: Rózsika.

Külön bejárati garzón
egy vagy két szoba keres-
tetik. Lehetőleg fürdőszó-
bával. Silvania, Kórház-
ucca 64.

Kéziszövődém részére
műhelyvezető munkást ke-
resek, ki e szakmában tel-
jesen jártas. Ajánlatok:
Farkas szövődműhelye, Sa-
lontamare intézendők. 7161

Nagy perzsa értékes
festmények, valódi velen-
celi tükrök, vadásztábla, bu-
torok, dísz tárgyak, üveg
és porcellán eladó. Cim
7111 szám alatt a kiadó-
hivatalban.

Keresek paraszt és szí-
tás vámmalmot bérbe jó
örök vidékre. Pontos le-
írást kér. "Szakember"
jeligére 7155. szám alatt
a kiadónkhoz.

"Okvetlen beszéltem kell
magával" adjon alkalmat.
Ne ítéljen el, könnyelmű
nem voltam soha, de faj-
rideg, igaztalan magatartá-
s. Nem érzi mély, tiszta,
hű, kitartó, soha nem csa-
pongó érzelmem? Egy
jóságos tekintete meg-
nyugtathat sokat szenvedő
Helénáját. 7154

Úgyes felsőruha fehér-
nemű és parna montirozó-
nő házakhoz ajánlikozik.
Cim 7153. szám alatt a
kiadónkhoz.

Egy valódi fiatal far-
kas-kutya eladó. Cim:
7152. szám alatt a kiadó-
hivatalban.

Hőber nyelv és történelem
órákat adok, érdeklődni
lehet jan. 10-éig Scharf-
steinnál, Kórház-ucca 4.
szám. 7133

Csak úgy lesz szere-
csés az újévben, ha újé-
malacot, bors serté-
fűstölt karajt és zsirna-
valót tölem vesz. Ezért
kívánok t. vevőimnek
barátaimnak szerencse-
boldog újévet. Máté A.
pád mézárós és hentes
Vasut-ucca 45. 715

Egy 4-es 1000 m. gőz-
cséplőgarnitúra jókarban
eladó. Szép József Málnás
község. 715

Jobb nyugdíjkepes ipa-
ros nőfi venne 30-35 é-
körül jó megjelenésű nő
40-50 ezer Lei hono-
mánnyal. Fényképet visz
szaktüldök, csak telje-
cimű levelekre válaszolok
Leveleket "Józan életű"
jeligére 7155. sz. alatt
kiadóba kör.

Megvételre keresünk
Orbán Balázs báró: Szé-
kelyöld leírása. Szat-
Károly: Régi székelység
valamint Csikvármegye
monografiája című köny-
veket. Ugyancsak vese-
solnánk használt komplet-
sorozatokat, mint: Klasz-
szikus Regényvár, "Ma-
gyar remekírók" jók
Mikszáth, Eötvös stb. műn-
kái. Ajánlatokat "Olvasó-
kör 7127" jeligére a ki-
adónkhoz továbbít.

Méz garantált tiszta
pergetett nagyobb meny-
nyiség eladó. Szabó Me-
hészet, Pancota. 712

A hosszúraltatás körség
vendég részére 1925
nuár hó 1-én leendő be-
lépéssel derék vendég
kerestetik. Érdeklődni
het 7136 szám alatt a
adóban.

Gépirásra két hét ala-
bárkit megtanítok. Derz-
nél Kórház-u. 19. 71

elen.
b, Buzaso.

MARKA
SALAMANDER

USEN

BRASSO
MEDGYES
SEGESVAR.

PATHEFONUL
107 CALEA VICTORIEI 107 BUCURESTI

A VILÁG LEGJOBB ZENÉI KÉSZÜLÉKE

TÜ NÉLKÜL ZENÉL
TERMÉSZETESEN ZENGŐ HANG

ELADÁS AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN
HAVI RÉSZLETEN

Erdélyi képviselőlek:

Cluj: Emil Schuster, Piața Unirei.
Braşov: W. Goldschmidt, Str. Princip. Carol 28.
Târgu-Mureş: G. Baumgarten, Piața Reg. Ferd. 50.
Bistriţa: Frații Ludwig & Neckel.
Arad: Fabian & Co., Str. Meşianu 16.
"Rador" No. 2458 — 822

Deszka lerakat
és láda gyár

Krammer és Georgescu
Bucureşti Şos. Mihai Bravich No. 141 Tel.: 70-77

Vesz mindenféle mennyiségű
deszka maradékot és mért anyagot.

845

KIRCHEIS-féle
plémegymunkáló-
gépek
amig a készlet tart

KÉPVISELET
Erdély részére:

BRASSÓ, KUT-UCCA 43

Zongorák

ujak és keveset használtak, Stingl, Ehrbar, Wirth,
Heitzmann stb. lezártított árban.

5 évi jótállással
eladók. — Viszonteladókna-
árengedmény

Sirocco No. 180

Oradea Mare, Piața Unirei 2. Telefon 13-4

Sternberg I.

Nyomtatott a "Brassói Lapok" nyomdavidualatának körirásdégén. Brassóban